

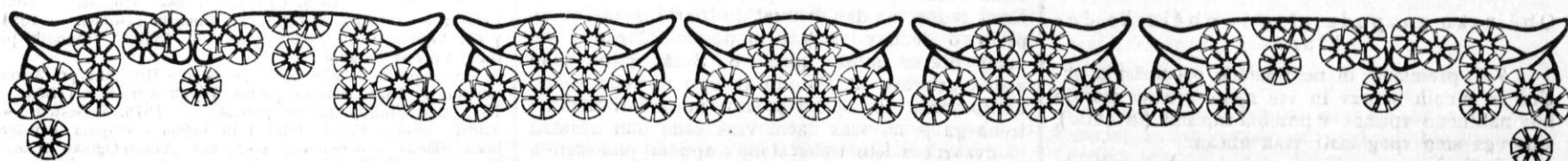
GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v »Zvezdi«.

Izhaja vsako soboto
zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za peti-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvo pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Jutrišnji jeseniški praznik.

Jesenice, ti punčica v očeh slovenske zemlje, kolike naravnost zgodovinskih momentov si preživela v zadnjih letih! Postala si središče državnih železnic na slovenskem ozemlju, vzhodišče k morju adrijanskemu, po katerem naj po želji naših, s svditimi sovražniki slovenskega rodu intimno zvezanih državnikov, vozi le še — nemški hrastni brod. Tvoja lega te kakor ustvarja za važno vlogo tudi v bodoči zgodovini našega naroda, ti si izhodišče tujkega prometa, obenem pa tudi središče gorenjske industrije, ti si poklicana, da pri vsej nevarnosti, ki ti preti od notranjih in zunanjih sovražnikov domačega rodu, varuješ svoj slovenski značaj in stojiš krepko kot pečina sredi morja, v katero se zamaž zaganjajo srditi valovi.

Mnogo obiskovalcev si imela v zadnjih letih, ti naša izpostavljena postojanka ob vznožju Karavank! Obiskali so te člani vladarske hiše, visoki državniki, zastopniki veleindustrije, domačini in tujci se kakor mravlja vrste po tvojem kolodvoru, vse hiti nekako grozničavo, ti si poosebljena tovarna, promet po tebi se vrši v znamenju brzovlakove hitrosti, mehanično brez prestanka...

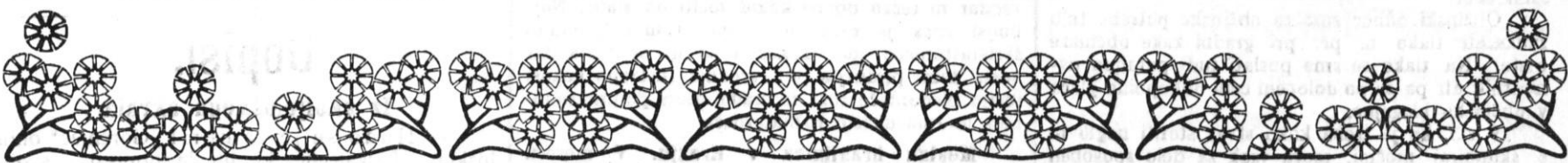
Jutri pa sprejmeš v svojo sredo posebno vrsto obiskovalcev. Sprejmi jih iskreno, kakor sprejme nevesta svojega ženina, ko se vrne iz daljnega, nevarnega potovanja, kakor sprejme sestra svojega brata, ki ga ni videla že dolgo let. Tvoji bratje so to, najboljši predstavniki slovenskega naroda, ki bodo dajali in sprejemali odgovor o delovanju našega najvažnejšega obrambnega društva, družbe sv. Cirila in Metoda. Njim ni narodnost fantom, ki se razkadi pri najmanjši sapi, njim ni slovenstvo, to je slovenski kmet, delavec, trgovec in meščan, slovenska trgovina in obrt, le sredstvo za dosego drugih namenov, njih je slovenstvo cilj, oni žrtvujejo tisočak za tisočakom, da bi mogli povzdigniti naš narod duševno in materijelno, da bi ohranili slovensko zemljo pred pohlepnim tujcem in dosegli, da bi naši ljudje mogli dobiti kruha na domači zemlji, ki jo je priroda tako obogatila. Pa žalibog tega bogastva ne uživajo domačini, temveč najbolje kose si je osvojil že tujec.

Društveniki Cirila in Metoda, naše vrle žene in dekleta, resni možje in navdušeni mladeniči, prihajajo k tebi, jeseniška občina, v znamenju septembrskih dogodkov. Kri, ki je motila ljubljanski tlak, je kakor kri iz rane Zlatorogove

pognala čudovite cvetke. Nikdar ni bila narodna požrtvovalnost slovenskega naroda tako velika, kakor v zadnjem letu, kar bo glasno pričalo blagajnikovo poročilo na jutrišnji skupščini, nikdar pa tudi ni še tako grozeče nastopila tuja nevarnost nasproti našemu narodu v središču in na mejah, kakor to leto, kar se bo spoznalo iz tajnikovega poročila.

Največji poljski pesnik Mickiewicz pravi v začetku svoje najboljši pesmi: »Domovina moja, ti si kakor zdravje! Koliko te je treba ceniti, spozna šele oni, ki te izgubi.« Te besede naj vodijo jutrišnje skupščinarje. Domovina naša je v nevarnosti, da jo izgubimo, da bomo njeni rojeni otroci tujci na domači zemlji. Složimo vse svoje moči, da preprečimo to nevarnost; nobena žrtev za to ni prevelika. Kdor čuti narodno, mora sodelovati pri tem delu, kdor ne sodeluje in bi to mogel, je izdajalec svojega naroda.

Jutrišnja skupščina bodi za slovenske Jesenice pravi naroden praznik, za skupščinarje pa resen memento, da že naša Gorenjska spada med obmejne narodne kraje.

PODLISTEK.

Jurežev študent.

Ivan S. Olšovski.

Dalje.

III.

Bilo je neke sobote zvečer. Prvi mrak se je vlegel na prijazno vasico, ležečo raztreseno po lepih, zelenih gričih. Lahen vetrič se je skrivnostno poigraval z drobnimi listi težko obloženega sadnega drevja ter prenašal tajne pozdrave s tajinstvenim šepetanjem od lista do lista, od drevesa do drevesa, od vasi do vasi, tja čez širno in plodno, v sanjavo meglo zavito ravan... Na vzhodu je vstajala luna, na zahodu pa se je razlil velik rmen žar čez nebo ter odseval od sten trdnih, skalovitih gorenjskih velikanov.

Lajanje psov, mukanje živine, petje pastirjev in žanjic je odmevalo od gričev ter se porazgubljalo v daljni megleni ravnini — — —

Tam pod lepo zelenim gričem pa je stala ob studentu mlada vitka deva in lahen vetrič se je poigraval tudi z njenimi kodri ter ji prinašal tajne pozdrave sam bogve odkod — — — Iz lesene cevi je curkjala počasi voda v podstavljeno stekleno posodo, ona sama pa se je nasmehljala, za-

gledajši svoj fini obrazek v vodnem nabiralniku, potem pa se je zagledala v ravnino in zamislila bogzna kam — — —

Kar se zaslišijo hitri, elastični koraki. Deklica se hitro prebudi iz svojih sanj, zgrabi za posodo ter hoče stopiti na brv, ki veže pot s studentem. Toda prepozno, pred njo je že stal mlad visok fant z dolgo gorjačo v roki ter se ji je prijazno smejal nasproti.

«Dober večer, Mici! Oprosti, ako sem te prestrasil!»

«Janez, ali si ti?»

Segla sta si v roke in sedaj je Janez stopil čez brv.

«Kdaj pa si prišla, Mici?»

«Predčerašnjim! Pa ti?»

«Bo že kmalu cel mesec!»

«Saj res, oprosti, da to šele sedaj storim, jaz ti čestitam!»

«Pusti fraze! Sicer pa vem, da ti misliš odkrito! Saj matura ni ravno tako težka. Hvala, Mici!»

In zopet sta si stisnila roke.

«Veš, kaj so se sineči pri nas posli pogovarjali? Če ne boš hud, pa ti povem!»

«Ne bom ne, le povej, Mici!»

«Da ne pojdeš v lemenat!»

«Uganili so!»

«Pa da se pri vas doma zato vsi iz sebe...!»

«No, mati so res žalostni, oče pa pravijo, da naj grem, kamor hočem, same podpirati pa da me ne morejo — — —»

«Tako — — —? Upajmo, da si bodo še premislili!»

Janez se je žalostno nasmejal.

«Pa še nekaj! Da preveč občuješ z učiteljem, o katerem pravijo, da je liberalac!»

«Pa, zato ker župniku roke ne poljublja.»

«Pa še več! Da ste z učiteljem naredili celo zvezo — — — Da hodi tja mladi in bogati Lovre, potem Figovec, Dren, še celo stari Vehovec in ne vem kdo še vse in da imate silno važne pogovore. Gospodu župniku pa da nisi več všeč... mladi kaplan pa so rekli proti vaši materi: „Vidite, takole nam v mestih odtujujejo in spridijo najboljšo mladino... In ta razširja potem svoj strup po deželi.“»

«Torej to, da jih z učiteljem poučujeva, jim greva na roko pri nabavi strojev, ker manjka delavcev in pa ker se skupno posvetujemo, kaj bi bilo dobro ukreniti, da se blagostanje posameznikov in cele občine povzdigne, to imenuje ta ubogi

Poučni listek.

Nekoliko o naši ustavi.

Dalje.

Občinsko starešinstvo

je v občinskih zadevah upravljajoči in izvršujoči organ. Župan vodi in nadzoruje vsa starešinska opravila, svetovalci ga morajo pri tem delu podpirati in izvrševati, kar jim ukaže.

Župan zastopa občino na vsem in posreduje njena opravila. Listine, s katerimi nastanejo obveznosti proti neki osebi, morajo biti podpisane od župana in enega svetovalca. Semkaj spadajo tudi demovnice.

Župan mora izvrševati sklepe občinskega odbora, če je pa potreba za sklepe višjega dovoljenja, mora preskrbeti to dovoljenje.

Če misli župan, da se je s kakim sklepom prekorajčil odborov delokrog ali je v kvar obstoječim postavam, mora izvršitev ustaviti in vprašati politično oblast, če sme sklep izvršiti.

Župan ima skrbeti tudi za opravila prenešena občinskega področja. Semkaj spada tudi pravica kaznovanja. Če je po policijskih zakonih in ukazih za kako stvar določena kazen in če prestopki teh zakonov ne spadajo pod kazenski zakon, ima župan pravico, da to kazen prisodi z dvema svetovalcema.

Občinsko gospodarstvo in občinske doklade.

Vse premočno in nepremočno premoženje občine in njenih naprav in vse njene pravice morajo biti natančno vpisane v posebni zapisnik (inventar), katerega sme vpogledati vsak občan.

Občinsko premoženje ni last vsakočasnih občanov, temveč last občine kot take; zato se tudi ne sme prodati ali razdeliti. Izjeme dovoljuje le deželni zbor.

Vsako leto, vsaj en mesec pred koncem leta, mora občinski odbor skleniti proračun za bodoče leto, ki ga sestavi župan. Tekom dveh mesecev po novem letu mora župan predložiti račun dohodkov in stroškov vse občine in njenih naprav občinskemu odboru, da ga pregleda in odobri.

Proračun, kakor tudi letni računi morajo vsaj 14 dni, predno jih odbor vzame v pretres, biti javno razpeloženi pri županu, da jih občani lahko pregledajo. Tudi sme vsak občan zahtevati, da se mu na njegov račun napravijo prepisi proračunov in letnih računov. Če kdo vloži kake pomisleke (pripomnje) proti proračunu ali računom, se smatra to za pritožbo, ki gre svoje inštančno pot.

Če se občinski stroški ne morejo pokriti iz dohodkov občinskega premoženja, se smejo pobirati občinske doklade.

Te doklade so trojne vrste, in sicer:

1. prikladi k neposrednim davkom ali užitnini;
2. tlaka za občinske potrebe;
3. nakladi in davščine, ki niso prikladi k davkom.

Prikladi se pobirajo od vseh neposrednih davkov razven od osebne dohodnine.

Za doklade nad 15%, neposrednih davkov ali užitnine je treba dovoljenja deželnega odbora, doklade nad 50%, neposrednih davkov ali nad 30% užitnine so zavisne od dovolitve deželnega odbora in pritrditve deželne vlade. Če se pa hočejo pobirati nad 100%, doklade mora to dovoliti deželni zbor.

Občinski odbor sme za občinske potrebe tudi zaukazati tlako n. pr. pri gradbi kake občinske ceste. Na tlako se sme poslati tudi poraben namestnik ali pa se po določeni ceni odkupnino plača v občinsko blagajno.

V sili, ko je treba kako stvar storiti naglo in s skupnimi močmi, mora vsak za delo sposoben človek zastonj na tlako.

Tudi od povzittka opojnih pijač (od žganja) se smejo pobirati doklade, toda za to je treba dovoljenja deželnega odbora in deželne vlade.

Prikladi in druge naklade, davščine in tlaka se smejo skleniti za vso občino ali pa le nekatere kraje, če narave taki večji stroški zadevajo ali

kaplanček, ki se je po milosti vseh profesorjev komaj priklečapljal do lemenata, to imenuje on strup! Seveda v farevž smo pozabili iti za dovoljenje vprašati!

«Ne razburjaj se, Janez! Saj si rekel, da ne boš hud!»

«Saj nisem, ampak ta kaplan... Pa kaj so vaša mati rekli?»

«Kaplanu nič... Ko so pa doma očetu povedali, so pa oče rekli, da so že slišali, da se bavite pri učitelju s prav pametnimi stvarmi, samo o vspehu dvemijo... Kaplanovo govorjenje se jim pa ni dopadlo!»

«Saj sem vedel, da so Bertonov oče prav pameten mož. Pa kaj praviš ti, Mici?»

Navzlic temu, da je hotel v šaljivem tonu staviti to vprašanje, mu je izpadlo tako resno, da se je spoznalo, da tiči nekaj več v njem. In tega ni mogel niti skriti; bistro in jasno je pogledal Mici ter z vso napetostjo pričakoval njenega odgovora.

vso občino ali pa samo nekatere kraje (kakor pri vodovodih, javni razsvetljavi i. t. d.)

Odborovi sklepi za vsake občinske naklade se morajo javno razglasiti, in vsak občan se sme v 14 dneh pritožiti na županstvo.

Dalje prih.

Gospodarski del.

Deset zapovedi za perutninarje. 1. Skrbi za zgodnje valjenje; po maju pusti valiti le, če hočeš imeti perutnino za zakol. Le kokoske, zvaljene pred junijem, se bodo v poletju popolnoma razvile, bodo krepke in odporne ter bodo v jeseni in zimi, ko so cene jaje najvišje, dobro nesle. 2. Zakolji vsako kuro po končanem tretjem, najkasneje četrtem letu; take stare kokoši ne nadomestijo več z nesenjem jaje piče, imajo pa še vedno okusno meso in daje dobro juho. 3. Vsako drugo ali tretje leto preskrbi zdravega in krepkega petelina ne pod dve in ne nad štiri leta starega, in računaj pri lahkih in srednjetežkih pasmah na 8 do 10 kokoši enega petelina. 4. Nasajenke (podložena jajca) vzemi le od najboljših in najkrepkejših kur, ki so stare 2 do 4 leta; jajca ne smejo biti stara čez 14 dni. 5. Preč mrzlo moč varuj vse kokoši, posebno piščeta; suhi mrzci škoduje manj. 6. Kure uspevajo, kakor znano, najbolje na trati; kjer te ni, jim je treba vsak dan dati zelenjad, travo in solato. 7. Krmi redno, na dan dvakrat do trikrat mlade putke prvih 6 tednov večkrat in posebno skrbno; ne dajaj preveč mokre piče. 8. Svežo pitno vodo vedno pripravi. 9. Posodo za pičo in vodo vedno dobro snazi. 10. Spalni prostor mora biti snažen; treba ga je na vsak način vsak osmi dan osnažiti in dvakrat v letu treba stene z apnom, pomešanima s petrolejem pobeliti, da se ne zaredi mrčes. Če je prostor za gibanje majhen, treba paziti, da se tudi preveč ne onesaži; zato ga večkrat prekopli in rabi pri tem tudi kaka razkuževalna sredstva.

«Zadruga».

Jabolčnega tončiča (jabolčnega piškurja) zatiramo najlažje na ta način, da pobiramo vsak dan vse odpadlo črvido sadje ter ga pokrmimo prašičem ali pa ga porabimo za napravo kisa.

Ali naj se poklada brejim kravam oves? «Allg. Molkerei-Zeitung» piše, da naj se poklada brejim kravam oves. Nekaj časa, preden se krava oteli, t. j. 14 dni ali 3 tedne poprej, naj se kravi odtegne del raznih močnih krmil, ki jih dobiva. Kajti mnogostranske pokušnje so poizkazale, da krave, s katerimi se tako ravna, lažje storijo, da ne zbole tako izlahka na porodni mrzlici in da storijo zdrava teleta. Ako se je pokladalo toraj kravam oljnate tropine ali druga tečna krmila, odtegne naj se jim toraj proti koncu brejosti polagoma četrtno ali celo polovico in še več teh in nadomosti jih z ovsom.

Znaki dobre mlečnosti pri kravah so: Lepa telesna oblika, lahka glava, tanka in prosojna ušesa, prijazno, krotko obličje, tanki in svetli rogovi, tanek vrat, globok vamp, tanek in dolg rep, širok križ, mehka dlaka, veliko vime, ki je pred molžo polno in z mlekom zalito, po molži pa mehko in ne mesnato, tanki in dolgi sesci in močno razvite mlečne žile. Molznice, ki ne kažejo zgoraj opisanih zunanosti, so le redkokrat dobre.

Kako se spozna kokoš, ki rada nese jajca. Marskdo ima mnogo kokoši pa dobiva malo jajec od njih, ker ne ve, kakšne kokoši pridno neso; in vendar ni težko dobro kokoši ločiti od slabe. Najboljši znak je roža in brada. Čim bolj temno škriatastordečo ima kokoš rožo in brado, kadar nese, tem pridnejša je; srednje in slabe kokoši imajo bledordeče rože in brade, ušesa pa umazana-bela in rumenkasto rožnatordeča.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu juliju 1909 je 278 strank vložilo 76.184 K 39 vin. 317 strank je dvignilo 93.996 K 89 vin. 7 strankam se je izplačalo posojil 14.160 K — vin. Stanje hranilnih vlog brez kapitalizovanih vlož. obr. 4.528.403 K 43 vin. Stanje hipoteknih posojil 2.892.652 K 20 vin. Stanje občinskih posojil 486.404 K 53 vin. Denarni promet 284.482'49.

Ta pa je nekoliko pomolčala.

«Kaj da jaz mislim? Jaz mislim, da vztrajam na tej poti in daš molče, z dejanji, tak odgovor temu kaplanetu, da bi se vsi kaplani in župniki mogli šteti nad vse srečne, ako bi iz tako nesebičnih namenov mogli kaj podobnega učiniti!»

Molče ji je stisnil roko ter začutil njeno glavo na svojih prsih.

Lahen vetrič je zavel skozi listje in zašepetal nekaj skrivnostnega, sladkega... Mesec se je pokazal izza oblaka ter razsvetlil duhtečo ravnino, na kateri so vstajali in prehajali drug v drugega dozdej neznani duhovi — — Škrjanček se je vzdignil iz neznanega tihega kota, zlił dozdej v srcu speče čute v strastno, vpijanljivo melodijo ter zginil v daljnem etru — —

«Mene bodo pogrešali!» je rekla Mici, zgrabila za posodo in stekla domov.

Dalje prih.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu juliju 1909 je 272 strank vložilo 81.956 K 53 vin. 256 strank vzdignilo 79.790 K 51 vin. 33 strankam se je izplačalo posojil 44.647 K. Denarni promet 317.986 K 66 vin.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu juliju 1909 je 189 strank vložilo 77.347 K 73 vin. 150 strank vzdignilo 37.850 K 49 vin. 3 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 2450 K. Stanje hranilnih vlog 1.832.233 K 96 v. Stanje hipoteknih posojil 1.270.455 K 91 vin. Denarni promet 203.360 K 86 vin.

Tedenaki sejem v Kranju dne 2. avgusta 1909. Prignalo se je 1 koštrun, 181 glav domače goveje živine, 7 glav bosanske goveje živine, 14 glav goveje živine hrvaške, 14 domačih telet, — hrvaških telet, 360 domačih prašičev, — hrvaških prašičev, — domačih ovac, — hrvaških ovac, — koz, — buš in — bosanskih volov. — Pitani voli 100 kg 64—68 K, na polovico 100 kg 58—60 K, za pitanje 100 kg 52—54 K, kumerni 100 kg 36—40 K. Pšenica K 13—, proso K 7'75, rž K 10—, oves K 9'50, ajda K 9—, repno seme K —90—, fižol ribničan K —, mandalon K —, koks —, krompir K — za 50 kg, seme dom. detelje

Zgodovinski in slovstveni pregled za prih. teden:

8. avgusta. — 1588. Uničenje španske armade. — 1703. Prvič izide «Dunajski diarij» (c. kr. dunajski časopis). — 1824. † Fr. Avgust Wolf, starinoslovec. — 1829. * Francoski pisatelj Prevost Paradol.

9. avgusta. — 378. Gotje premagajo Rimljane pri Adrianopolu. — 1826. Narodni pesnik Vojteh Kurnik v Trzinu. — 1830. Luis Philipp zasede prestol. — 1878. V Gasteinu se snideta cesarja Franc Jožef I. in Viljem s svojima kanclerjema. Sklene se defenzivna zveza med Avstro-Ogrsko in med Nemčijo. — 1890. * Edvard pl. Bauernfeld.

10. avgusta. — 956. Cesar Oto I. premaga Ogr na Leškem polju; konec madžarskih navalov na Nemsko. — 1740. * Angleški skladatelj Sam. Arnold. — 1792. Zavzetje Tulerij in padee monarhije na Francoskem. — 1801. * Modroslovec Krist. H. Weiss. — 1810. * Italijanski državnik Cavour. — 1827. * Pesnik in politik dr. Lovro Toman v Kamni gorici. — 1874. † Pisatelj Jožef Rozman v Konjicah.

11. avgusta. — 843. Pogodba med sinovi Ludovika Po-božnega v Virodanu. — 1778. * Friderik Ludvik Jahn. — 1804. Cesar proglasi Avstrijo za dedno cesarstvo. — 1815. † Pesnik G. Kinkel. — 1844. † Jezikoslovec Jernej Kopitar na Dunaju.

12. avgusta. — 1526. Turki pri Mohaču premagani. — 1759. Avstrijci in Rusi premagajo Friderika II. pri Krumersdorfu. — 1792. Ludovika XVI. pripeljejo v Temple. — 1818. Avstrija napove Francoski vojno. — 1843. * Pisatelj dr. Janez Križanič pri sv. Križu pri Ljutomeru. — 1848. † Jurij Stephenson, iznajditelj lokomotive.

13. avgusta. — 1704. Princ Evgen in Malborough premagata pri Hochstädu in Blindheimu. — 1802. * Pesnik Nikolaj Lenau. — 1809. Tirolci premagajo Francoze ob gori Isel. — 1822. † Slaven kipar Antonio Canova. — 1835. * Botanik Janez Tusek v Selciah. — 1849. Gorgey se vda pri Vilagosu. Konec madžarskega upora. — 1801. Raziskovalec severnega tečaja Nordenskjöld.

14. avgusta. — 1759. † Skladatelj Händel (Petelin?). — 1777. * Kemik H. Kr. Oersted. — 1808. * Rodoljub dr. Stefan Kočvar v Središču. — 1829. † Pisatelj Janez Šmigovc v Pljuju. — 1841. † Modroslovec Jan Frid. Herbart. — 1870. † Pesnik in politik dr. Lovro Toman v Rodavnu pri Dunaju. — 1900. Čete Združenih držav zasedejo Peking in oproste evropske poslanca.

Godovi prihodnjega tedna:

8. Godešlav; 9. Roman, Ljubisna, Ratibor; 10. Lavrencij, Ozrin, Jurica; 11. Suzana, Bolemir; 12. Klara, Tekana, Slavomir; 13. Hipolit in Kas., Gostimir, Svetopolk; 14. Evzebij, Jaroslav, Dobrina.

Sejmi prih. teden na Gorenjskem:

10. v Dobu, v Železnikih, v Kamnigorici.

Dopisi.

Iz škofjeloškega okraja.

— Hudo se je zameril „Gorenjec“ onim loškim klerikalcem, ki jih je popisal v svojih zadnjih loških novicah. Groze tudi s sodnijo! Seveda se mi temu le smejemo. Težko je pač hoditi na solnce onemu, če mu plešo zakriva maslo. Ravnotako je nezmislno za naše klerikalne grešnike, da se sploh kaj ganejo, ko imajo preobteženo vest in se jim povsod lahko očitajo pregreški. Sicer bomo počakali. Če pa nam dajo priložnost, da bomo govorili še bolj očitno in da obelodanimo še one zanimivosti, ki jih vemo o njih, je tudi prav!

— Zamero pa poznajo celo loški kapucini. V kolikor smo mi naprednjaki poučeni, vemo, da bi kapucini morali predvsem oznanjevati ljudem besedo božjo in se truditi za izpreobrnjenje grešnikov. Za posvetne reči, politiko i. t. d., pa bi se ne smeli brigati. Tudi pojedini in napajan ne bi smeli prirejati, če bi se ravnali po zapovedih svojega ustanovitelja. O nekem še zelo mlademu kapucinu vemo, da je povsod napravil zgago, kjer je le pridigal. Politiziranje se pač ne vjema z apostolskim delovanjem. In politika je tudi vzrok, da so pred kratkim odpustili neko pevko menda v zahvalo, ker je dolgo vrsto let pela v njihovi cerkvi samo za slavo božjo. Ako bodo kapucini še nadalje ubogali Šinkovca in Feškovca, potem bodo ustrelili še več kozlov. Ustrelili pa so gotovo velikega kozla, ko so že navedeni „liberalni“ pevki pisali dne 31. m. m. sledeče pismo: „Spoštovana gospodična! Zaradi nekih neprijetnih navskrižnosti Vas predstojništvo kapucinskega samostana uljudno prosi, da blagovolite izstopiti iz cerkvenega pevskega zbora, da tako sebe in predstojništvo obvarujete neljubih

nasledkov. Obenem se Vam predstojništvo iskreno zahvaljuje za vso v preteklosti izkazano pomoč v cerkvenem petju. Bog povrni. S spoštovanjem hvaležno vdani P. Wilibald s. r., tč. gvardijan. S. L.“ To pevko so kapucini imeli že dolgo na piki. Baje, ker je Sokolica. Njenega strica, starega in pobožnega moža, pri katerem stanuje in mu streže, je nekoč Sinkovec poklical k sebi in od njega zahteval, da jo mora spoditi od hiše. Seveda ni nič dosegel Sinkovec. Pač pa se je stricu zameril, ko mu je rekel, da je bolj prav, da postane velika grešnica... kakor pa da je Sokolica. Lep dušni pastir, kajne? No, sedaj se bodeta Sinkovec in Feškovc lahko oddahnila, ko je kapucinski samostan storil pevki uslugo, da jej ne bo treba več peti pri njih.

— Feškovc se je sicer že pobahal da bo na koru še bolj pometel. Nam je to tudi prav. Samo pobožnemu pevcu Kaparju ne more biti prav, če mu Feškovc javno očita, da pri kapucinih preveč je in pije. Da, Feškovc ne more nič zato, če ima malo prehud jezik. Kapar pa tudi ne more nič zato, če ima pretesne hlače in da jih mora odpenjati, če se hoče še kako uro dalj napititi. Morda bo Feškovc še izposloval Kaparju zaradi te pregrešnosti enako izpustnico, kakršno je prejela omenjena pevka. Potem se bo lahko Feškovcev „bas“ še bolj slišal po cerkvi.

— Da, lepa družba so ti naši loški klerikalci. Ne samo da se med seboj pohujšujejo, ampak bojimo se, da bodo začeli pohujševati tudi naprednjake. Sicer zaenkrat se še preveč ne bojimo, kajti naprednjaki so bolj svobodni in jim ni treba ravno uganjati nobene hinavščine s svojimi verskimi nazori, kakor tisti loški mežnar, ki pravi, da samo zaradi tega gre zadnji od maše, da ga vidijo tercialke, kako je v „resnici“ pobožen.

— Slabega poglavarja imajo loški klerikalci. Pa tudi ni nič čudnega, ko se ta tako malo meni za njihov dušni blagor. Če ne bo njihov poglavar ubral druge strune in se briga več za vero, kakor za politiko, se je bati, da bodo nekateri loški klerikalci še podivjali!

— Loški Sokol pa le napreduje, če ravno so se proti njemu zakleli najgorečnejši loški klerikalci. Na mednarodno telovadno tekmo v Luksenburg je naš Sokol poslal svojega načelnika brata Pristova. Kakor znano, naši slovenski Sokoli pri tej tekmi niso bili najzadnji.

— Škofjeloški lovci so znani narodnjaki, ki radi podpirajo naša narodna, napredna društva. V zadnjem času so zopet dokazali, da jim je posebno na srcu obstoj toliko preganjanega loškega „Sokola“. Naklonili so mu knjižico štev. 2319 tukajšnje Okrajne hranilnice in posojilnice v vrednosti 47 K 75 v. Slava vrlim narodnim lovčim!

— Izjava. Velečenjeni gospod urednik! Z ozirom na notico iz škofjeloškega okraja v cenjenem „Gorenjcu“ štev. 31 od 31. m. m. pod naslovom „Tretjeredniki v našem mestu“ prosim Vas najuljudneje, da izvolite v prihodnji številki Vašega lista priobčiti sledeče: Podpisani nisem stopil v tretji red in mi torej ni treba nositi „štrika sv. Frančiška poleg bridke sabljice“. Toliko v pojasnilo, ker se gornja notica ne tiče mene. Udani Alojz Kokalj, posestnik in mestni stražnik.

Iz kamniškega okraja.

— Dve novi Ciril-Methodovi podružnici. V nedeljo, 1. t. m. sta se ustanovili novi podružnici družbe sv. Cirila in Metoda za Domžale in za Vir-Dob. V Domžalah je bil ustanovni občni zbor zjutraj ob pol devetih na vrtu Fr. Kuharjeve gostilne. Udeležba ni baš kazala, da se Slovenci v Domžalah zavedajo, da žive v ogroženem kraju. Tudi dosedanje število članov se ne govori o taki zavednosti, a upati je, da bo novi odbor to število kmalu podvojil. V odbor so bili izvoljeni gg.: nadučitelj Kristjan Engelma, predsednik, gospa Emilija Slekarijeva, podpredsednica, Anton Juvan, tajnik, gosda Terezija Boletova, namestnica, gđc. Antonija Kuheljeva, blagajničarka, Josip Kraljič, namestnik, Andrej Glokar, Fr. Ravnikar, gospe Josipina Adamičeva in Marija Ravnikarjeva, odborniki. Pregledovalca računov sta gg. Fr. Kuhar in Ant. Skok. Delegat na polno skupščino je g. Anton Juvan. — Popoladne ob pol štirih je bil ustanovni občni zbor v Dobu v gostilni g. Boštj. Zarnika nove podružnice za Dob, Krtno in Vir. Udeležba je bila jako lepa ter je prebivalstvo teh treh krajev pokazalo, da je narodno-zavedno in politično zrelo. Nova podružnica šteje že sedaj nad 50 članov, med njimi 6 ustanovnikov. Vzor narodne požrtvovalnosti je podala znana rodbina Kilarjeva, ki je dala podružnici tri ustanovnike (mladi gospodar g. Janko in obe gđc. sestre). Glavno zaslugo za ustanovitev podružnice in za pridobitev tako lepega števila članov ima mladi rodoljub, ki noče biti imenovan. Vsi ga poznamo ter mu kličemo: Slava taki zavednosti in požrtvovalnosti! V odbor so bili izvoljeni gg.: J. Vilar, predsednik, Fr. Majdič, podpredsednik, M. Hiti, tajnik, Bl. Vojska, namestnik, gđc. F. Pirš, blagajničarka, Ivo Detela, njen namestnik; Primož Grošelj, Fr. Prenar in Mart. Orehek odborniki. Delegata za glavno skupščino sta gg. Janko Vihar in Fr. Prenar. Na obeh shodih je govoril poljudno o namenih družbe in o nemških nakanah potovalni

učitelj glavne družbe g. Ante Beg. Novima trdnjama v naši narodni obrambi želimo vztrajni razvoj in procvit. — Prav kmalu se ustanovi tretja podružnica v tem kraju, namreč za Jarše, Mengeš in Trzin.

Grad pri Cerkljah. Zopet je završalo in nastalo živahno življenje v Zatišju, Paradiši, San gradu ali kako se že imenuje letovišče ljubljanskega najmlajšega naraščaja. Veselo petje, krik, igre, razposajene mladine se čuje, da leti od ene stene do druge strmega „Kozjega brega“. Vendar prebivalstvo v vaseh, ležečih ob potoku Reka, je pa upravičeno nevoljno, ker letoviško poslopje ni zidano zdravstveno, modernim zahtevam primerno. Splošna zahteva je, da se ti nedostatki tako odpravijo, da ne bode popolnoma onemogočeno vsako prihajanje nesnage v zraven tekoči potok. Ako ljubljanska občina kot lastnica poslopja v najkrajšem času ne odpravi teh nedostatkov, tedaj je boj cerkljanskega prebivalstva proti ljubljanski občini neizogiben, kateri pa bi bil popolnoma upravičen: I. že glede snage in II. glede morebitnih kužnih bolezni, katere med obilico prebivalstva v Zatišju prav lahko nastanejo. Tedaj se gotovo okuži vse prebivalstvo v nižje ležečih vaseh.

Cerklje. Stari vodovod z lesenimi cevmi, kateri je preskrboval skoraj polovico vasi z vodo, so dosedajni lastniki zavrgli ter polagajo nove železne cevi mesto lesenih. Tudi je voda iz vodotoča „Reka“ vzeta nekoliko višje, kakor je bil stari vodovod, zato so pa z nekim mlinom male praske radi odškodnine. Zdrava pitna voda je največja dobrota za prebivalstvo. Neumljivo nam je, kako to, da so nekateri gospodarji od teh, ki so danes deležni tega vodovoda, bili pred nekoliko leti tako protivni, da bi se zgradil vodovod še za nižje ležeče vasi, posebno Psenično Polico, kamor jo morajo češče po pol ure daleč voziti. Ali je govorila takrat nevoščljivost, ali nevednost ali sovraštvo, ne bomo preiskovali. Gotovi ljudje so takrat mislili o svoji naivnosti, da nagajajo ljubljanskemu županu Hribarju, kateri se je zelo trudil za uresničitev tega načrta. Sedaj ima župan Hribar vseeno zdravo, čisto in mrzlo vodo, prebivalstvo naše okolice pa ne, oziroma celo nič vode.

Iz selške doline. Zadnji „Domoljub“ je prinesel prav ožogen dopis pod zaglavjem: iz gadjega gnezda. V njem pripoveduje, koliko vina se je spomladi pripeljalo v našo dolino in binavsko vprašuje: kdo bo vse to popil? Ali dopisnik je pozabil, da je velik del tega vina šlo v farovže, jako mnogo so ga pa nakupili naši kmetje, ki imajo tudi radi kaj, s čemur si pogase žejo ob težkem poletnem delu. Saj ni, da bi se smelo vino piti samo po farovžih. In letos je bilo vino tako poceni, ker ga je bilo toliko, da kmet-vinogradnik ni vedel kam z njim. Mi le odobravamo, da si kmet za pijačo kupi dobrega naravnega vina mesto strupenega žganja. Pijanstvo pa tudi ni po naših vaseh tako hudo razširjeno, razen po nekaterih takimenovanih katoliških vaseh, namreč ravno po onih, ki so pri zadnjih občinskih volitvah rešile klerikalno ladijo. Dalje laže dopisnik, da nekateri „narodnjaki“, ki so obogateli od ljudi, ljudstvo sramote in zastrupljajo. Kdo neki bolj sramoti ljudstvo kot oni, ki ga ima za tako neumnega, da misli, da ne more samostojno misliti, ki predpisuje ljudem vsak korak, ki ga smejo storiti, vsak časopis, ki ga smejo brati, celo to, s katerimi osebami smejo občeovati? Kdor tako dela z ljudmi, dela z njimi kakor z otroci. In kdo zastruplja mladi rod, če ne oni, ki trdi, da „Sokoli“ nimajo duše, in ki vcepljuje svojim privržencem fanatično sovraštvo do rodnih bratov? Le pomedite pred svojim pragom, pred našim bomo že mi?

Klub „Vesna“

so ustanovili te dni nekateri bivši člani umetniškega društva „Vesna“, ki se je pred nekaj leti razšlo, ker je večina članov zapustila Dunaj. Namen kluba: prijateljska zveza članov, praktični stik z narotujočim občinstvom.

Koliko naročil gre v tujino, ker večina naročiteljev ne pozna domačih moči, mnogostranosti njihov umetniškega delovanja!

Društvo „Vesna“ je slovensko občinstvo opozorilo na mlade moči, ki so se v žalibog prekratnem času društvenega obstoja častno izkazale na raznih poljih vpodabljajočih umetnosti. „Vesna“ se je udeležila korporativno I. jugoslovanske razstave v Belemgradu z jako častnim in dobrim gmotnim vspehom, posamezni člani so razstavljali tudi drugod. Došlo je na „Vesno“ dosti naročil iz domovine, ki jih je društvo izvršilo na zadovoljnost in veselje naročiteljev in želo zanje obilo priznanja in pohvale. Pretežna večina članov je takrat se obiskovala umetniške šole. Od tistih dob pa so si znanje izpopolnili in se izurili v svojih strokah tako, da danes lahko prevzamejo v izvršitev velika naročila, ki bi jim takrat delala še težave. Dokaz so dejstva!

Klub izvršuje najrazličnejša naročila, ki spadajo v področje risarske in slikarske umetnosti: načrte za reklamne namene n. pr. etikete, risbe za inzerate, plakate, vinjete za yabila i. t. d. razglednice, plesna damaka darila, risbe za opremo knjig, či-

plome, humoristika, portrete, pokrajinske slike, svete podobe za sobe, cerkvene slike, razne umetno-obrtna načrte n. pr. načrte za pohištvo, posebno v domačem slogu i. dr.

Klub daje na zahtevo pojasnila. Naslov: „Vesna“, Skofja Loka, Kranjsko. Klub zaupa v narodno-zavednost slovenskega občinstva! Svoji k svojim! Zaupajmo svojim močem! Ne capljajmo za tujcem, češ, tuja stvar je vselej gotovo dobra! Lahko se osamosvojimo, da bo tujec čutil izpremembo, kadar pride v naše kraje, da bodo naši kraji nosili pečat domačega duha!

V Kranju, dne 7. avgusta 1909.

Sodba v antimilitarističnem procesu v Pragi se je izrekla v soboto 31. m. m. Obsojeni so trije zaradi zapeljavanja vojakov na kršenje službene dolžnosti vsak na 4 mesece težke ječe, poostrene mesečno z dvema postoma; dalje 4 zaradi istega zločina vsak na 5 mesecev težke ječe z enakimi postji, dalje 3 zaradi kršenja dolžnega spoštovanja do Nj. Velikanstva in do vladarske hiše vsak po 3 mesece težke ječe z 2 postoma na mesec. Torej je vseh obsojenih 11, ostalih 35 je oproščenih. Vložena je ničnostna pritožba. Tudi v parlamentu nameravajo češki poslanci spraviti zadevo na razgovor.

O rekonstrukciji Blomertovega kabineta, o kateri se je že davno govorilo, ugibajo zdaj zopet političarji, ki se dolgočasijo. Nemško-nacionalna korespondenca pripoveduje: V političnih krogih zatrjujejo, da se v kratkem prično med vlado in strankami pogajanja radi rekonstrukcije ministrstva. Iz kabineta bi pred vsem imel izstopiti pravosodni minister dr. Hochenburger, a odstopiti bi imela tudi finančni minister vitez Bilinski in minister javnih del dr. Ritt. Na Bilinskega mesto bi prišel eden izmed poslancev poljske ljudske stranke. Nemci hočejo v rekonstrukcijo dovoliti samo pod pogojem, ako se jim obljubi, da ne postane minister nobeden izmed obstrukcionistov. — Za sedaj se to pač kombinacije.

Ruski zunanji minister Izvolskij je v pogovoru z nekim časnikarjem povdarjal prijateljstvo med angleško in rusko vladarsko rodbino in med obema državama. To prijateljstvo, da je močna garancija evropskega in izvenevropskega miru. Predvsem je Perzija primera te prijateljske zveze. Rusija bo takoj umaknila svoje čete iz Perzije, kakor hitro bodo tam zopet urejene razmere. Upati je tudi, da bodo težkoče radi Krete prav kmalu premagane in zadeva mirnim potom rešena na način, ki bo vse prizadete zadovoljil.

V Maroku imajo Španci hudo smolo. Berlinski „Tageblatt“ javlja z dne 5. t. m. iz Melile: Kabilo so se ponoči navallili na oddelek generala Imasa in ga popolnoma potolkli. Izgube Špancev so silno velike. Posebno je veliko število padlih častnikov.

O krečanskem vprašanju se je izrazil veliki vezir: Mi bomo do skrajnosti branili svoje pravice do Krete. Naj se zgodi, karkoli hoče, Turčija noče izgubiti in ne bo izgubila tega otoka. — Iz Carigrada se javlja: Turška vojna uprava se z nervozno hitrostjo pripravlja na vojno z Grško. Na grški meji je zbrana ogromna armada, ki je vsak trenotek pripravljena, da udari preko meje. Iz Carigrada odhajajo nepretrgoma posebni vlaki, ki prevažajo vojaštvo in streljivo v Tesalijo.

II. zlet gorenjskih sokolskih društev se vrši dne 15. velikega srpana t. l. v Tržloui.

Tehnika.

— Osušenje ljubljanskega barja. Pripravljalna dela za osušenje so v toliko gotova, da se sedaj v kratkem začne z deli v Gruberjevem kanalu. Ta dela se bodo vršila na sledeči način: Zatvornica na gornjem koncu Gruberjevega kanala je sicer že zaprta ali vendar ne more odteči vsa voda valed neenakomernega terena. Treba bo zastalo vodo ali odpeljati, kakor je bilo prvotno projektirano, po nalašč za to izkopanem jarku, ali pa jo izčrpati. Nameravano je izčrpanje. Najprvo se napravi pri izlivu Gruberjevega kanala v Ljubljano nasupit jez, tako da Ljubljana ne bo mogla v Gruberjev kanal. Potem se postavi od tod pa do mestne klavnice tako velik lesen žlab, da bo teklo v njem 300 sekundnih litrov vode, in bo imel padca 1°/100. Od klavnice pa do obstoječega lesenega jezla bodo izkopali nato veliko kineto. Dve veliki centrifugalni pumpi na par bodeta osušili potem strugo Gruberjevega kanala. — Delo samo na sebi se potem razdeli v tri oddelke in sicer počne prvi oddelek na spodnjem koncu od novega nasutega jezla pa do štepanjskega mostu, material bode dovažala posebna lokomotiva. Drugi oddelek ima določeno dolžino od štepanjskega mostu pa do baron Coddelljevega sveta. Material se bode dovažal z ročnimi vozčki. Tretji oddelek obsega ostali del do mestne klavnice. Tudi tu bo dovažala material lokomotiva. V vseh treh oddelkih se bode pričelo z delom zaeno, ter se bode najprvo struga znižala za približno 1 1/2 m. Potem šele, ko bo to končano se bode pričelo z znižanjem struge onega dela od mestne klavnice pa do osepca Gruberjevega

vega kanala od Ljubljane. To dela se bode izvršilo maslinčno in sicer potem bagra. To je za sedaj določeni del programa, po katerem se bode izvršila regulacija Gruberjevega kanala.

— Človek v zraku. Neizpodbojno je, da živimo v jako zanimivi dobi, posebno pa je razvoj tehnike take velik, da bi se skoraj lahko govorilo o čudežih. Eden tistih problemov, ki so že v starih časih zanimali človeka in mučili njegove možgane, se približuje prav v naših dneh rešitvi; pravzaprav bi se lahko reklo, da je v načelu že rešen, kakor je bil princip parne vožnje utrjen tisto uro, ko je Stephenson prvič pokazal ljudem svoje vozečo lokomotivo. Na polju zračne plovbe prinaša zdaj skraj vsak dan velikanse vspehe; carstvo zraka, tisočletja zaželjeno, se odpira človeku, kakor da se uresničujejo pravljice in le smela fantazija more slutiti, kakšne velikanse izpremembe v življenju narodov bo povzročila senzacionalna osvojitve zraka.

Krasen vseh na tem polju je dosegel zopet v soboto grof Zeppelin s svojo zračno ladjo »Zeppelin II«, s katero se je peljal iz Friedrichshafena ob bodenskem jezeru v Frankobrod na mednarodno zrakoplovno razstavo. Zjutraj ob 1/5. se je Zeppelin dvignil s svojim zrakoplovom v zrak, ob 5. je bil nad Ravensburgom, ob 1/7. nad Ulmom. Prvih 100 kilometrov je prevozil v 1 1/4 ure. Blizu Seidlingena je nekaj časa manevriral v zraku, potem se je odpeljal proti Göppingenu. Kljub zelo neprijetnemu zapadnemu vetru je šla vožnja gladko. Malo je manjkalo do 2. popoldne, ko so iz Frankobroda, kjer se je že zbrala ogromna množica, opazili zrakoplov. Ljudstva se je polastilo velikanse navdušeno razburjenje. Klici in petje je odmevalo po zraku, ljudje so mahali z rokami, s klobuki, možnarji so pokali in godba je igrala. Zeppelin je pozdravljal množico in da se ji zahvali za navdušeni sprejem, je nekaj časa manevriral s svojo ladjo po zraku ter pokazal, kako točno sluša zračni velikan njegovo voljo. Čudovito je bilo videti, kako natančno se je zapeljal zrakoplov prav tja, kjer ga je hotel imeti njegov vodja in kako precizno in mirno se je spustil na zemljo. Ovacije nestete množice niso utihlele, končno se je Zeppelin zahvalil ljudstvu s prisrčnimi besedami.

Letna poročila.

Cesarja Franca Jožefa gimnazije v Kranju letno poročilo za leto 1908/09 prinaša na čelu: »Slavoslovni govor v proslavo vladarske šestdesetletnice Njega Velikanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I.« (15 str.) govoril Iv. Komatar in predavanje »Sola in dom, njuno medsebojno razmerje in njuni stiki« (17 str.), predaval Makso Pirnat. Iz običajnih letnih šolskih poročil posnemamo tele podatke: Učiteljski zbor je štel 16 učnih moči, med temi 12 stalnih, 3 nadomestne, ena učna moč pa je bila pridržana v službovanje prvi državni gimnaziji v Ljubljani. 30 dijakov je uživalo 33 ustanov v znesku 4846/45 K. Razen tega je dijake podpirala gimnazijska podpora zaloge in jim dajala učila, obleko, plačevala zanje stanarino i. t. d. — V dijaškem konviktu je stanovalo in dobivalo hrano deloma zastoj deloma proti primerni odškodnini 20 dijakov. — V dijaški kuhinji je dobivalo hrano opoldan in zvečer skupaj 76 dijakov (13.276 kosil in 12.892 večerij). Razen tega so dajale hrano dijakom mnoge obitelji. — Koncem leta je pohajalo gimnazijo 309 dijakov. Po rojstnem kraju jih je bilo iz Kranja 34, iz Kranjske sploh 249, iz Koroške 6, iz Primorske 7, iz Štajerske 13. — Po narodnosti je bilo 305 Slovencev, 3 Nemci, 1 Čeh. — Vsi dijaki so bili rimsko-katoliške veroizpovedi. — Po stanovanju staršev je bilo 64 domačih in 245 tujih dijakov. — Klasifikacije kaže tale vseh: za prestop v višji razred (oziroma najvišji razred je končalo) je bilo odlično sposobnih (z odličnim vspehom) 46 dijakov, sposobnih (z dobrim vspehom) 191, v obče sposobnih 24, nesposobnih (z nezadostnim vspehom) 27; ponavljalni izpit je dovoljen 20 dijakom, neklasificirani je ostal 1 dijak. — Dijaki so plačali 4350 K šolnine, 340/2 K sprejemnih taks, 652 K prispevkov za učila, 12 K taks za duplikate izpričeval.

Novičar.

Volitev 43 volilnih moči davčnega okraja Kranj se vrši dne 20. avgusta t. l. od 8. do 11. ure pri davčnem referatu v Kranju.

Udeležencem glavne skupščine družbe sv. Cirila in Metoda na znanje. Udeleženci, ki žele biti pri banketu ali da reflektirajo na pripravljeno kosilo, naj se javijo pri eni jeseniških podružnic. Za tiste bo pripravljen obed in bodo dobili v to svrhu legitimacije, s katerimi se lahko obrnejo do rediteljev, ki jih bodo vedli v dotične gostilne. Taki udeleženci, ki se ne prijavijo, ne morejo reflektirati na pripravljeno kosilo, ker se bodo gostilničarji v prvi vrsti ozirali na prijavljene goste. Gostje, ki so se prijavili in ne pridejo, so obvezani plačati za kosilo 80 vin., za banket 1 K 50 v. Povdarjamo končno še to, da so naše gostilne sledeče: Vinar »Posta«, Hrovat, Klinar (Rožmar), Mesar in restavracija pri »Sokolu« na Jesenicah ter Treva in Ferjan na Savi.

Ne brzojavnih pozdravov, pač pa takih po poštnih nakaznicah, si želi družba sv. Cirila in Metoda povodom svoje letošnje velike skupščine, ki se vrši 8. velikega srpana na Jesenicah. Slovenci, rodoljubi, spolnite družbi to željo v polni meri. Cim več takih pozdravov, tem večji bo gmotni vseh družbe in dokaz Vaših simpatij napram naši druždi!

Nekoliko odgovora. »Slovenec« s svojim bedastim dopisom o otvoritvi takozvanega »Ljudskega Doma« v Kranju nam je prav s silo potisnil pero v roke, da smo v pravo luč postavili smešno bahanje z novo stavbo, ki ni nikak ljudski dom, marveč prav navadna mežnarija, cerkvena last, kjer ima prvo in zadnjo besedo vsakokratni kranjski dekan, ne pa ljudstvo. To pojasnilo je tako zbegalo naše prijatelje, da več kakor teden dni niso prišli do sape, in šele Pavšlarjev prah v zadnjem »Gorenjcu« jih je moral počestitati, da so se minolo sredo konečno vendarle nekoliko izkimali v »Slovencu«. Seveda niti ne poizkušajo ovreči naših trditev, temveč se bavijo raje času primerno z vprašanjem, kaj odganja od Kranja letoviščarje. Na poti so jim predvsem ponočnjaki, katere policaji premalo preganjajo. No, po našem mnenju postopajo redarji liberalno in nepristranski; ne zapirajo namreč niti klerikalnih, niti liberalnih krokarjev, če niso ravno prerogovilasti. In prav je tako, kajti sicer bi ne bilo v rotovškem prežonu ob blagoslovljenju mežnarije niti prostora za različne katoliške ekscedente. Najstarejši ljudje se ne spominjajo, da bi se bilo kdaj v Kranju toliko pretulilo kakor tisto noč. Nadalje ne ugaja dopisniku smrad iz Fockove tovarne. Nam tudi ne! Pripisuje pa »Gorenjcu« preveč vpliva, če misli, da se more odstraniti ta hiba, če le zapišemo: »Ven, iz sredine mesta to kugo«! Naj se blagohotno obrne za odpomoč na pristojno obrtno oblast. Sicer pa moramo le prav toplo priporočati našim klerikalcem in posebno še dekanu Koblarju izborne izdelke Fockove milarne. Če se bodo enkrat pošteno »nažajfali«, potem bodo morda tudi izpregledali, kako smešno se šliši, ako predbacivajo nazadnjaštvo občinskemu odboru tisti ljudje, ki so leta in leta zavirali gradbo kranjskega vodovoda, s katerim se bo položil temelj nadaljnjemu razvoju mesta Kranja. Tudi mi brez pogojno ne odobravamo vsakega koraka občinskega zastopa in bi si želeli časih nekoliko več agilnosti, a z ozirom navobče dobro mestno gospodarstvo, je naravnost bedasta trditev, da je občina zabredla v škripce, posebno še s ponesrečeno kanalizacijo. Informirali smo se in poizvedli, da se je ministrstvo za javna dela naravnost laskavo izjavilo o kanalizacijskem načrtu. Drugo je, če je bilo sploh potrebno pošiljati projekt ministrstvu v oceno, vsled česar se je le nekoliko zavlekla izvršitev kanalizacije. Tako je dopisnik prav brez potrebe po »Slovencu« lovil le muhe. Vrhutega ga je pa razgreta domišljija pasjih dni zavedla še na polzko pot slavnostnih Pavšlarjevih »storij«. Sporoča namreč strmečemu svetu, da je g. Pavšlar g. Majdiča po dolgi pravdi jako temeljito položil na tla in mu »vzel« turbine. Kakor bomba je učinkovala ta vest in radovedneži so cel dan čakali na mostu, da pričakajo zatvoritev Majdičevega mlina. Ali turbine so se veselo vrtele, se vrte in se bodo še vrtele, če je to Pavšlarju prav ali ne. In g. Majdič se veseli svojega življenja, čeprav ga je g. Pavšlar položil na tla in mirno lahko čaka, da se bo nekega lepega jutra Tomaž s svojo koncesijo in vsemi konjskimi silami vred znajdel na — trebuhu! Radi dobrega ukusa priporočamo »Slovenčevemu« dopisniku, da naj prihodnjič prihrani take prismodarije za najožji krog svojih podreptikov pri »Pijemontezarju«.

Izrebrani porotniki z Gorenjakoga za tretje porotno zasedanje, ki se prične dne 39. avgusta t. l.: Jeglič Rudolf, posestnik v Kranju; Koželj Jakob, gostilničar in posestnik v Olševku; Krener Alojzij, tovarnar v Škofji Loki; Kemperle Jernej, trgovec v Kamniku; Pavšlar Tomaž, posestnik iz Kranja; Sinkovc Anton, vrvar in posestnik v Kranju; Stele Jernej, vinski trgovec in posestnik v Spod. Šiški; Thaler Rafael, trgovec v Škofji Loki in Weibl Julij, mizar v Kamniku.

Občinski gerent jeseniški, Čebulj, se je minulo nedeljo tepel v neki jeseniški kavarni pozno ponoči. Ko mu je najhujše predlo, je vpil in razgrajal na vse pretege ter klical policaje, naj areturajo tistega, ki mu je priložil par gorkih zašnic. Pa došli, sicer poslušni uslužbenci so svojemu predpostavljencu odpovedali svojo pokorščino in mu vrgli pred noge bridke sabljice. Torej pravcati štrajk! Gerent Čebulj pa je telegrafiral v ljubljanskega »Slovenca«, ki ponavadi sprejme vsako »raco« v svoja predala, da na Jesenicah pri občini ni nobenega štrajka. Prav dobro je zasolil neki železničar g. gerentu Čebulju, ko mu je zatrjeval, da bo še najmanj dve leti gerent jeseniški: Bog daj, da bi bil jaz takrat prest, da bi ne bil prisoten, ko bodo g. gerenta Čebulja peljali v — norišnico.

Iz železniške službe na gorenjski progi. Predčerašnjem je prišel novoimenovani postajenačelnik g. Kokalj v Kranj in prevzel svoje posle po pok. Inglicu na tukajšnji postaji. Upamo, da bomo z novim g. postajenačelnikom, katerega pozdravljamo kot moža na pravem mestu, ki bo re-

prezentiral dostojno svojo čast v naredno-naprednem Kranju in ne bo hodil po stopinjah svojega prednika, katerega je luna nosila tam nekje po rajhu. Inglič je do zadnjega časa živel nemoteno v čisto slovenskem kraju, pa denunciral, lasal in sikaniral svoje uboge uslužbence, da je le mogel komu odjesti ljubega kruhka in ga pahniti v nesrečo.

Burka: Štefe na biljardu. Iz Ljubljane nam pišejo: V kavarni Avstrija se je nekoč doigrala ta le burka: Štefe, »položen« na biljard, treh navzdol, ozadje navzgor — nad ozadjem roka mestnega očeta — zastor pade, ali roka, to nam mogoče pojasni Boltatov Pepe, katerega specialiteta je, vsakega posameznika obrati do kosti. Mi smo se le spomnili te burke, ker si je bil Boltatov Pepe zadnjič privoščil poleg Dachsa, tudi »špenglarja« Lenčka (tako slovenščino namreč govori Boltatov Pepe). Lenček je namreč igral vlogo glavnega junaka pri dotični burki. Smo tudi mnenja, da si je s tem napadom Štefe zopet malo ohladil svojo staro jezo nad svetnikom Lenčkom. Je pač zlodej to, če se na biljardu razburkana kri ne da tako hitro potolažiti. Ker pa ni izključeno, da se temu neslanemu osebnemu napadu zopet sledi kaka taka burka, pri kateri zna dobiti tudi Boltatov Pepe njemu primerno »vlogo«, svetujemo tole zdravilo: Boltatov Pepe naj preneha s svojo naše slovensko ljudstvo zastrupljajočo škandal-pisavo, in če že tega ne more, naj vsaj opusti te večne zgolj osebne napade. Škoda Vas in Vašega humorja, g. Magolič, lahko ga uporabite v koristnejše namene. Ta recept tudi Štefetu ne bo škodil, poizkusi naj ga, pa bo mir med nami!

Izza kulis »Slovenčevega« uredništva. »Slovenec« hoče biti katoliški list s škofovim blagoslovom, vir krščanske morale, zrcalo časnikarske dostojnosti in poštenja, skrinja miru in sprave, oznanjevalec resnice, zaščitnik pravice, apostol ljubezni in bratoljubja, glasilo za slovenski narod, predstavitelj slovenske ljudske stranke in bogaigavdi kaj še vse; skratka: on hoče biti list, ki mu samih krščanskih čednosti in slovenskega rodoljubja ni para na svetu. Plica se sicer že pozna po perju, vendar poznamo tudi ptice, lepe po perju, pa imajo grde glasove, ali mnogo drugih slabih lastnosti. V katero vrsto ptic naj prištevamo one, ki letajo okrog »Slovenca«, to izvemo iz raznih dogodkov izza kulis »Slovenčevega« uredništva. Ni sicer navada, da bi se taki dogodki spravljali v javnost. Ampak na to časnikarsko dostojnost nima pravice apelirati list, ki se je sam tako globoko in nizko spozabil, da je svojega sotrudnika, ki je bil radi lista preganjan, tožen in kaznovan, napada z zastrupljenimi sulicami posebnega maščevanja, mu krade čast in ugled. Te pravice si ne sme prisvajati list, ki je, namesto da bi bil plačal svojega sotrudnika, mu povrnil škodo za izrabljenje rokopisov; to pravico je izgubil list sam, ko je njega, ki ga je sam nazival kot časnikarja, sam slavil kot svojega poročevalca, naenkrat začel zasmehovati kot »časnikarja«, ga javnosti nasproti diskreditirati kot »nevestnega poročevalca« i. t. d. »Slovenec« v zadnjem času skoro ni imel nič drugega opraviti, kakor da je dannadan izročal »časnikarja« Pirca javnemu zasmehu. A katoliški list je svoja katoliška načela še značilneje pokazal. Intrigiral je proti Pircu tudi pri vnanjih listih z očitnim namenom, da ga tudi tam spravi ob kruh. Torej še ta krvavo zaslužen kruhek, ki je itak le od danes do jutri, hoče katoliški »Slovenec« domačinu Slovincu iztrgati od ust. Kdo sme potem na prizadetega vrči kamen, če pridejo po njem stvari na dan, za katere bi moral biti »Slovenec« hvaležen, da ostanejo zunaj javnosti? In Vi, kmezoško ljubljanski, kot vrhovni pokrovitelj lista, katerega dem. žive in mrtve stroje ste blagoslovili, ali Vas prav nič ne peče vest, da se danzadnevom surovejšo pisavo tega lista oskrunje, v blato tepta Vaš blagoslov, kot vrhovnega apostelja bratoljubja, oznanjevalca krščanske ljubezni, ki jo mora gojiti katoličan do svojega bližnjega, pa tudi nasproti svojemu sovražniku?

Dajte pride. »Domoljub« piše zadnjič nekako izzivalno, da je Zveza slovenskih združenj glede dobave sena pogorela. Pristavlja hudomušno, to bodo še liberalci veseli svojega dr. Žerjava! Pričakovali smo odgovora ali kakega pojasnila, a nismo ga dobili od nikoder. Mislimo, da bi bilo prav, da se od merodajne strani »Domoljuba« posveti, kakor se »šika«; vsled tega je nam neumljivo, da se je tak napad prezrel. Če pa tiči v tem kako zavlačenje po sistemu slovenskega gospodarskega rožmanstva, katero nam posebno ne prija že od nekdaj, moramo izreči o tem svoje nezadovoljstvo.

Volitev članov pridobitne komisije za II. razred se vrše dne 9. septembra 1909, in so bile glasovnice še dopolnane volilnim upravičencem. Za II. razred tvori cela dežela kranjska eno skupino. Volitve so jako važne in zaradi enotnosti prosimo interesente, da pošljejo pravilno podpisane glasovnice čimprej na naslov: »Slov. trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani«.

Gorenjska sokolska šupa priredi dne 15. avgusta t. l. izlet v Tržič, in noben prijatelj »Sokola« naj ne zamudi ta dan pohiti v krasni trg, katerega z vedno večjo silo naskakuje oholi nasprotnik. Mnogo sokolskih društev se je že pri-

glasilo, a mnogo tudi še ne. Zato prosi tržiški Sokol vsa ona bratska društva, ki se dosedaj še niso priključila, naj to nemudoma store. Ob 3. uri popoldne se vrši javna telovadba in na to ljudska veselica. Pri obeh svira dobroznana slovenska filharmonija. Pričakujemo, da ne zamudi noben prijatelj te godbe njenega prvega nastopa v našem prijaznem Trziču. Prostor, kjer se vrši telovadba in veselica je nekaj izvanrednega, tako lepega prostora še ni imela nobena veselica v Trziču. Poleg mrzle tržiške Bistrice ravan travnik brez dreves za telovadbo, a gostje se bodo zabavali na mehki travi v senci košatih dreves, med katerimi bodo posejani paviljoni. V paviljonih za vino, pivo, sladčice, jestvine, kavo, likerje, buteljke, šampanjec i. t. d. bodo stregle vrle narodne gospe in gospice iz Kranja in Trziča, ki v svesti si prevzete naloge, že sedaj z vso vnemo pripravljajo vse potrebno, tako da se noben gost ne bo mogel pritoževati in bo vsak z veseljem hodil od paviljona do paviljona. Že na predvečer priredi tržiški Sokol v pozdrav došlim telovadcem koncert, v dvorani Pernetove gostilne. Iz prijaznosti igra na tem koncertu po svojem eksaktnem izvajanju mnogoznani salonski orkester „Sloga“ iz Kranja. Vstopnina k temu koncertu, ki se prične ob pol devetih zvečer, znaša 60 v. Ker je čisti dobiček namenjen za zidavo sokolskega doma, se preplačila hvaležno sprejemajo. Še enkrat prosi tržiški Sokol vse prijatelje „Sokola“, da ga dne 15. avg. gotovo obiščejo, ter jim kliče: Na veselo svidenje ta dan v Trziču! Na zdar!

Tržiški Slovenci! V nedeljo, dne 15. t. m. obiščejo Vaš trg slovenski Sokoli in z njimi obilo prijateljev Sokolstva. Pokažite takrat, da znate ceniti važnost te prireditve, ki naj pokaže ne le vsemu Slovstvu, ampak tudi nasprotnikom, da je Trzič slovenski kraj. Pokažite takrat, da znate ceniti obisk dragih gostov iz vseh krajev domovine. Podpisano društvo Vas prosi, da jih sprejmete gostoljubno in da poskrbite za to, da bo na ta dan z vsake slovenske hiše vihrala slovenska trobojnica milim gostom v pozdrav. Na zdar! Telovadno društvo „Sokol“ v Trziču.

„Agramer Tagblatt“ in „Slovenec“. Po zadnjem shodu v „Unionu“ ne piše „Slovenec“ glede politike skoro o drugem, kakor kaj „Agramer Tagblatt“ poroča pravzaprav o „Slovenecih“, kranjskih klerikalcih. Seveda tega ne pove, da so ta poročila zanešana po „Slovencu“ v zagrebški list. To debelo prijateljstvo, kar čez noč porojeno, je malo presumljivo. Vsaj je znano, da ravno „Agramer Tagblatt“ ni prav nič vedel o Slovencih o priliki, ko so se tudi Hrvatje udeležili „Slavčeve“ 25 letnice; je tudi proti svoji obljubi umolknil o slovenski umetniški razstavi — čudno, takrat kakor „Slovenec“. Skratka, od „Slavčeve“ slavnosti semkaj Slovenci za ta tist sploh nismo eksistirali. Shod v „Unionu“ pa ga je kar naenkrat tako navdušil — za nas? Že kar naprej vemo, kaj nam Štefe odgovori, sicer ne v „Slovencu“ ker ga častna beseda veže, da se z „Gorenjcem“ kratkomalo ne bo več „kregal“. Ampak morda zopet v „Agramer Tagblattu“, gospod Štefe? Prijel bo seveda nekega „časnikarja“, katerega „nevestnim“ poročilom se je „Agramer Tagblatt“ vsedel. Ampak: da se to sumljivo prijateljstvo in še kaj drugega več, tako pojasni, kakor to zahteva stvar, pa osebe zaslužijo, nato smo mi — pripravljeni! Torej če imate korajžjo, kar naprej!

Vzela je snovi črna noč nemškutarskega postajenačelnika Ingliča iz Kranja, ki se je iznašel danes v jutro na vročih tleh — v Trstu. Trope-resna germanska deteljica Wieser-Koller-Inglič na gorenjski progi nam je dala obilo opravila, kar dovolj opravičuje naše vladajoče razmere, da se moramo Slovenci tepsti za take malenkostne zadeve. Šlo pa je vendar! Ves boj proti Ingliču smo — hvala bogu — izvojevali skoro izključno le sami brez podpore tukajšnjih krogov, ki so držali temu nadutemu Germanu „štango“ do zadnjega. Bili smo o vsem njegovem početju vedno natančno informirani, zato smo mu bili vedno za petami. Pokojni Inglič v Kranju je hinavski, prikrit, prefrigan, včasih celo sirov značaj. Skriti ne zna svojega germanskega srca. Največ vedo povedati njegovi mnogoštevilni železniški podložniki, katere je preganjal tuintam toliko časa, da ni bilo ustreženo njegovi neznanjski pohlepnosti. Največkrat se je šlo seveda radi tega, ker so bili dotičniki Slovenci. Imel je posebno veselje z denunciranjem, šikaniranjem, v izrazih se sploh ni nikoli znal brzditi. „Laus-“ in „Rotzbubi“ so bili malone na dnevnem redu. Parkrat se je bil pač opekel, a pretkana tevtonska glavica si je znala takoj pomagati. Naj navedemo le en slučaj: Bil je nekoč povabljen z njegovo milostljivo, kakor tudi več gg. železniških uradnikov, na Sokolsko maškarado. Uslužni gg. uradniki so seveda marljivo hodili po milostljivo šefico, da je, ker se sicer ni nihče brigal zanjo, šla večkrat plesat. To pa ni bilo dovolj g. soprogu, ki je lepega, mladega, črnolasega žel. uradnika z ukusno zaokroženimi brčicami gledal po strani, postal nankrat ljubosumen in zato je pri prvi četvorki, ki se je imela javnokrat pričeti, skočil k svoji boljši polovici, češ: Alte, Du wirst nicht tanzen. Na to vzel takoj klobuk in jo urnih krač odkuril domov. Potem je pa dotični uradnik čutil kruto

maščevanje zaradi prevelike etikete napram njegovi milostivi. Kmalu sta si bila v laseh in izrečena beseda „lausub“ je prizadela Ingliču marsikatero težko uro. Malo da ni dobil sivih las. Ko je dobil pošten nos od zgoraj, tedaj so dotičnega uradnika vsak dan vabili na pojedine, večerje, mu pošiljali piškote, potice i. t. d. tako dolgo, da je stvar zaspala, in so konec koncu prestavili mladega moža iz Kranja. Dalje pr h.

Z Dobravo pri Podnartu. Silno se je prav po nepotrebnem repenčil minulo nedeljo kurat Vrankar nad nedolžno veselico podružnice sv. Cirila in Metoda. Zabavljaj je na prižnici in slikal ljudem to prireditev kot nekaj pohujšljivega, nedopustnega. Da tega tiča dobravski župljani natančneje spoznajo, jim mi, ki smo že več let zasledovali njegovo delovanje, pa kot poštenu ljudje dosedaj nismo hoteli izvajati posledic, orisemo tega kričarja, kako se je vedel na Koprivniku, kjer je pasel svoj čas duše. Naši čitatelji vidijo tega moža v pravi luči v naslednji notici.

Kurat Vrankar je hudi, toda zelo naiven in zarobljen klerikalen fanatik. Na Koprivniku v Bohinju je prevračal take kozolce in uganjal take prismođarije, da so ga bili že čez glave siti vsi ondotni, tudi najbolj nevedni in nazadnjaški kmetje. „Gorenjec“ se je takrat v več dopisih pečal z njegovim pastirovanjem, ki dela pač čudno čast duhovskemu stanu. Vrankar je mislil, da bo s svojo topo bučo vse preobrnil na Koprivniku, kakor bo njemu vgajalo, ali koprivniški hribovski kmetje so bili bolj pametni kakor on in so rekli: „Far je zavoljo nas tukaj, ne pa mi zavoljo njega. Mir nam naj da! Smo znali živeti, ko njega nismo poznali, pa bomo živeli, ko se bo pobral od nas!“ Koprivniškega gostilničarja Korošca je vedno tožil in naznanjeval okrajnemu glavarstvu v Radovljici. Če je le zaslišal glasno govorjenje in smeh iz gostilne, če je tam kdo domačih nekoliko potegnil za domačo harmoniko, ali če se je bolj pozno v noči zasvetlila luč v gostilniški sobi, pa je že dobil gostilničar vabilo od glavarstva, da mora iti v Boh. Bistrico na uradni dan zagovarjat se zaradi prestopka policijske ure. Gostilničar je bil seveda vselej oproščen, ker pameten človek pač ne bo hodil v farovž popraševati, kaj sme delati v svoji hiši! Ali nepotrebna pota in stroške pa je gostilničar vendar imel in Vrankar, če je pošten kristjan, mu ima to škodo poravnati! Nazadnje pa se je miroljubni koprivniški kurat se tožaril v imenu župne cerkve zaradi neke poti z gostilničarjem Korošcem. Tudi v tej pravdi je far imenitno pogorel, stroške plačal s cerkvenim denarjem, mežnarja pa, ker je v pravdi kot priča izpovedal resnico, ki je bila v korist Korošcu, to je, ker ni hotel pričati po krivem v korist Vrankarju, je on pogljal iz mežnarske službe. Čez vse pikantno pa je, kar je počel z malado provizorično koprivniško učiteljico B., ki je bila na farovžu na hrani in sploh ondi pri Vrankarju kuhana in pečena. „Gorenjec“ je leta 1905. okoli božiča ali novega leta prinesel dopis iz Bohinja, da je dal koprivniški kurat Vrankar koprivniško učiteljico ostriči po mežnarju. Vrankar in naši katoliški listi so na ta dopis molčali kakor grob. Ali mi bi vseeno radi izvedeli, iz kaknega pametnega ali prismojenega katoliškega nagiba je dal Vrankar ostriči učiteljico. Menimo, da je to čudno zagonetko pač najbolje rešila vaša „Osa“, ki je prinesla o tem dogodku v 3. številki pesemco:

Ostričena učiteljica.

Kaj si zmisliš je naš pop?!
Dal učiteljico na klop —
potlej pa, potlej pa
je postal po mežnarja . . .
Mežnar v farovž prikresval.
far pa mu ukaz je dal:
„Zdaj pa le, zdaj pa le
brž ostriči ji lasé!
Za dolge lasé se vrag
rad obeša, meče v zrak
in ven v svet in ven v svet
naših več speljé deklet!
Ko ta punčka bo brez las,
le pri meni bo vsak čas,
ker jo sram, ker jo sram
bo hoditi v vas drugam!
Torej, mežnar, zdaj pa le
v roke škarje za ovce,
in trdo, prav trdo —
Kuharica, ti primi jo!
Kuharica okrog roké
si ovija nje lasé;
mežnar pa, mežnar pa
stiska škarje, kar se dá!
Kitica na tleh leži,
deva mlo zajéči:
„Kakšna sem, kakšna sem,
kam zdaj s to tonzuro smem?!“
Far tolaži jo lepo,
kitico ji dá v rokó:
„Na altar, na altar
nesi jo Mariji v dar!“

Te pesmico prinašamo nekoliko popravljeno tudi mi v razvedrilo in pouk našim vrlim Gorenjcem. Poje se po napevu narodne pesmi:

Nas pes nima repa več,
kdo ga je odsekál preč?
Jaz pa vem, jaz pa vem,
pa povedati ne smem!

Prihodnjé pa še kaj več, ako je to našim bralcem in bravcem všeč!

Ciril-Metodova veselica na Dobravi pri Podnartu se je minulo nedeljo izvršila v vsakem oziru prav povoljno. Dasiravno sta zjutraj v cerkvi hujškala župljane dobrovski Vrankar in kropski fajmošter Polak, zbralo se je na sto in stotine broječe občinstvo iz Kroke, Kamne gorice, Podnarta, Radovljice, Kranja in domače vasi, ki je pazljivo poslušalo govor učitelja Skulja kot zastopnika glavne družbe, ubrano petje kropskih pevcev pod vodstvom nadučitelja v Kropi in marljive godbe iz Kroke. Priznana dobra gostilna g. Filipa Pogačnika pa je ustregla vsem raznovrstnim željam obiskovalcev.

Dohodki veselice pri Kuntu na Zirovnici, ki jo je priredila kranjska podružnica S. P. D. minulo nedeljo, so bili K 948-95, stroški pak K 570-44, torej čistega dobička K 378-51.

Prostovoljno gasilno društvo v Kranju vabi na slavnost, ki jo priredi v proslavo svoje trideset letnice dne 8. avgusta 1909. Spored: 1. Sprejem gostov na kolodvoru ob 8. uri zjutraj. 2. Ob 10. uri zjutraj sv. maša v „Zvezdi“. 3. Sprevod po mestu in pozdrav po mestnem zastopu kranjskem. 4. Dekoracija enega člana s častno kolajno za 25 letno zaslužno delovanje na polju gasilstva in rešilstva. 5. Defilacija pred mest. hišo. Ob 1. uri skupni obed v gostilni g. Mar. Mayrjeve. 7. Ob 3. uri ljudska veselica v „Zvezdi“ z godbo, srečolovom, prosto zabavo i. t. d. Vstopnina za osebo 20 vin., gasilci in otroci 10 vinarjev. Pri slavnosti svira slavna domžalska godba. K obilni udeležbi vabi uljudno Odbor.

30 letnica prostovoljnega gasilnega društva v Kranju. Vse točke prireditve razvidne so iz vabila. Oj odbora naproseni smo opozoriti slavno občinstvo, da se vrši ljudska veselica ob neugodnem vremenu v sokolski telovadnici.

Sokolski naraščaj prikratk za pogrebom. Dne 30. julija se je zgodila v Kranju — kakor smo že zadnjič poročali — velika nesreča na pokopališki ulici, kjer je Alojzij Rakovec prišel pod vozna kolesa, ter ostal na mestu mrtev. Voznik ga je pustil kar na sredi ceste ter peljal voz svojo pot naprej. Pri obdukciji se je pokazalo, da ima revež srce počeno, tri rebra zlomljena in jetra zmečkana. Pogreb je bil v nedeljo ob obilni udeležbi občinstva. Pogreba se je udeležil tudi sokolski naraščaj pod vodstvom brata Frana Ažmana, načelnika Sokola v Kranju. Položil mu je na grob krasen venec s slovensko trobojnico in z napisom: „Zadnji pozdrav bratu — sokolski naraščaj“. Pokojni je bil eden izmed najboljših telovadcev naraščaja. Z velikim veseljem se je pripravljaj za 15. avgust v Trzič, kjer bi bil javno nastopil. Krivda zadene voznika, ker ga je pustil samega voditi konja. To je bil prvi pogreb na Slovenskem, ki se ga je udeležil naraščaj v kroju.

Toča v Lukovici. Dne 3. t. m. popoldne ob 4. je pobila toča vse poljske pridelke po Lukovici in tamošnji okolici; padala je debela kot orehi in nad črti ure. Tla so bila popolnoma pobeljena. Prebivalci so močno prizadeti ter potrebni nujne pomoči, nakar opozarjamo c. kr. vlado in gospode poslance.

Sneg po planinah. V sredo ponoči je pobelil in pokril sveži sneg vrhove Grintovca, Storžiča in Kočne.

Z Bleda. Akoravno letos nismo nič kaj ugodnega vremena imali, vendar pridno prihajajo tujci in pričakujemo, da bodo tudi letos napolnili letovišče. Treba je le, da se tujcem z ozirom na velike konkurenco, vse nudi, da bodo zadovoljni Bled zapuščali, ker taka „živa reklama“ je najboljša. Vidimo marsikaj na Bledu, kar ni ravno privlačljivo in v povzdigo tujkega prometa in se le čudimo, da društvo kakor „Zdravilniška komisija“ in „Društvo za povzdigo tujkega prometa“ ne store svoje dolžnosti. Omenimo naj le, da se nekatere ceste skrajno zanemarjane, blatne, da se komaj hodi, niti pri kraju se ne nasiplje! In to v kraju, kjer je povsod v obilici dobrega peska. Nič, prav nič se ceste ne nasipljejo, blatne so, da je sramota za Bled. In kaka je cestna ograja od hotela „Steydl“ do Rusove trgovine! Vsa polomljena leži že vso leto ob cesti, da je pravi škandal. Kaj si more misliti tujec, ki pride z Lesca na Bled in vidi takoj pri vhodu to podrtijo?! Ali res ni nobenega, da bi dal to popraviti? Kaj pa slavno županstvo, ali nič ne vidi?! Vsi složni moramo delati v povzdigo tujkega prometa ako hočemo, da ne bodo Bled zaostal za drugimi letovišči in da ne bodo tujci in letovišcarji izostajali, to pa radi nemarnosti in nebriznosti tistih, ki imajo skrbeti za povzdigo letovišča.

Dojstva govora! Pod tem naslovom razpravlja „Sloven. Nareda.“, kaj je doseglo doslej v dveh letih novega državnega zbora 10 kranjskih klerikalnih in kaj je dosegel 1 kranjski napredni poslanec. Navaja sledeče: Hribar je dosegel 1.) državnoželezniške delavnice v Sisk, 2.) 18.000 K državne podpore za barjane, 3.) državno obrtno šolo v Ljubljani in 4.) odpis 900.000 kron od tri odstotnega državnega potresnega posojila v Ljubljani s pogojem, da mestna občina to svoto uporabi za zgradbo obrtne šole. — In klerikalci? Dosegli so: 1.) nemško gimnazijo v Ljubljani in dobili za to nekaj brezpomembnih trgovski otroški vrtec, 2.) dobili so od države „menopol“ za raz-

pečevanje krmne pri lanskim podporni akciji, s katero kupčije so goljufali kmete in polnili svoje žepa.

Stavba novega Aljaževskega doma v Vratih vro napreduje, ter bode meseca septembra že pod streho. Novi Aljažev dom bo najznamenitejša planinska naprava v slovenskih Alpah. Pritličje bo zidano, prvo nadstropje pa iz macesnovega lesa. Turistom in letoviščarjem bode na razpolago kopalna soba in 12 sob z 1 do 3 posteljami, vrh tega v podstrešju 3 skupna ležišča z 22 posteljami. Prostor, kjer se gradi novi planinski hotel, je vzhitem ter nudi opazovalcu krasen razgled po celi dolini. Kakor kažejo dosedanje smeri plazov in oblika terena je ta kraj popolnoma varen pred plazovi. Stroški stavbe bodo prekorajili proračun za več tisoč kron, ker je ostali les podrtega Aljaževskega doma popolnoma neraben za novo stavbo in tudi rešeni inventar je le neznatne vrednosti. Ker pokrijejo dosedaj došli prispevki komaj tretjino stavbenih stroškov, dovoljujemo si se nadalje apelirati na požrtvovalnost slovenskega občinstva in na prijatelje slovenske turizma.

Na Bohinjski Blatnici so letoviščarji vsa stanovanja zasedli. Največ jih je iz Trsta in Gorice. Tudi Cehi so se letos že precej udomačili. — Turistika se je, odkar se je zvedrilo, oživela. Turisti in turistkinje v različnih nošah prihajajo danzadnevno iz vseh krajev občudovat lepoto naših gor.

Letoviščarji na Bledu. Pretečeni teden se je Bled napolnil s tujci. Večji hoteli „Toplice“ z „depadenco“, „Evropa“, Triglav, Petran itd. so prenapolnjeni. V hotelu „Toplice“ bivata med drugimi odlični gosti grof Beck, bivši načelnik generalnega štaba, in ekselencia bivši učni minister Marchet.

Na Nemškem Rovtu v Bohinju je umrl najstarejši fant Jernej Rozman. Bil je 90 let star. Več kakor 15 let je hodil po hišah. Dokler je mogel, je rad opravljal lahka dela. Obledo so mu oskrbeli dobri ljudje, za tobak pa si je prislužil. Do zadnjega je sanjal in govoril o milijonih.

Vse, kar je prav! „Narodni Dnevnik“ piše: V nedeljo vršilo se je blagoslovljene Vilfanove kočice v Begunjski pri Radovljici. Slavnost je precej kvarilo krmežljivo vreme, ki je z meglo zastiralo vsak razgled. Sicer se je vršilo vse kot sploh pri takih prilikah. Le eno naj omenimo: vsaj na hribih, kamor pride človek po oddih, po svežem zraku in po nove sile, naj nam prizanašajo one žalostne figure, ki že zjutraj navsezgodaj v obliki Bahovi kvarijo človeku gorsko ozračje; in če tudi so te žalostne postave akademiki! — Ko smo se vračali čez Prevalo planino, so nam za liter sirovega mleka zaračunali 40 vin. Na Dunaju ga dobimo po 32 vin., kolikor ga želimo, na planini pa zahtevajo 8 vin. več. Vse, kar je prav!

Trdovraten samonilc. V sredo 4. t. m. se je slednjič vendar posrečilo znanemu samonilcu Al. Železniku iz Radovljice, da si je ugasnil luč tega sveta. Po kosilu se je odpravil proti pokopališču, tam je poiskal kozolec posestnika Vurnika, na to pa je slekel havelok in suknjič, slednjič zavratnik in zavratnico, vse to je zložil lepo na kup, pokril s klobukom in hajd, cukrov motivoz za vrat in obvisel je med nebom in zemljo. Sicer ga je omenjeni posestnik takoj našel, mu prerezal motivoz, a bela smrt ga je že odvedla v svoj regiment. Pokopali so ga v petek brez zvonenja in blagoslova — prav po domače.

Hrvatski poslanec na Dobravi pri Podzartu. Piše se: Letos imamo na Dobravi odličnega gosta. Prišel je namreč semkaj poslanec v hrvatskem saboru in v državnem zboru v Pešti dr. Pero Magdić iz Varaždina. Ostane tu več tednov. Dragoga gosta, ki je eden izmed najboljših prijateljev nas Slovencev, iskreno pozdravljamo.

Zopet nesreča v Kranju. Dne 2. avgusta je Marija Slibern, stara 56 let, šla z gorečo petrolejko po stopnicah in padla. Vzgala se ji je obleka in se je tako hudo opekla, da je drugi dan umrla. Imela je bolezen, da jo je večinih vrglo. Zato menda ni klicala na pomoč.

Na Bledu je bilo do 26. julija 1549 tujcev.

Is Domžal pišejo: Dne 3. t. m. popoldne se je tu nekako ob 4¹/₂ uri vsula v silni nevihti toča, ter grozovito razbijala. Po dobri 1¹/₂ ure vihrje so bili prideki na vrtu in polju — razen kar je v zemlji — popolnoma skleščeni in uničeni. Skoda je velika. Tem prigodom se nudi takozvani ljudskim prijateljem prav lepa prilika, da dejansko pokažejo svojo ljubezen do teško prizadetega kmeta!

— Prijetnosti s kamniške železnice. Kamniški vlak se je v soboto zjutraj ustavil na sredi proge nič manj kot dvakrat. V Trzinu se je ob progi splašil neki konj. Vlak se je prestrašil tako, da je obstal. Pri Klečah je imel neki hlapec tako naložen voz s premogom, da voza ni mogel spraviti s tira. Kamniški vlak je obstal in prijazni potniki so hiteli na pomoč hlapcu, da je mogel izpeljati.

Popustek na zemljiškem in hišnem davku, znižanje pridobinskih glavnih vsot in določilo pridobinskega davka od podjetet, zavezanih javnemu dejanju računov za leto 1908. Po ukazu c. kr. finančnega ministarstva z dne 20. julija 1909, šteje 53.068 se v mislu članov IV. do XI. postavbe z dne 25. oktobra 1896. drž. zak. št. 220 za leto 1909, 1. popustek na zemljiškem davku na 15 odstotkov in na hišnorazrednem in hišnona-

jemninakem davku na 12¹/₂ odstotka določil, 2 je ostalo znižanje pridobinskih glavnih vsot kakor pretekla leta, ter se je 3. določilo davčne merilo za v § 100, odstavek 1 in 5 omenjene postavbe o neposrednih osebnih davkih navedene, javnemu dejanju računov zavezane podjetbe na 10 odstotkov.

Is Železnikov opisuje nekdo v „Domoljubu“ št. 30, da je bilo spomladi, ko je komaj sneg odlezel, pripeljano celo dolgo vrsto voz samih polnih sodov vina k nam, tako da je bil promet ustavljen. Dopisnik meni, da bi naprednjaki vina ne smeli niti kupiti niti prodajati; seveda ko bi dobil klerikalec vino, potera bi bilo vse prav in magari če je cel teden promet oviran. Dopisnik hoče blati napredne Železnikarje in ker vemo, s kom imamo opraviti, se hočemo danes nekoliko posaliti, ker stvarnega odgovora na umazane članke ni vredno dajati. Kdor pa hoče piti dobro vinsko kapljico, naj pride v Železnike, k nam se uvaža vino iz najboljših vinorodnih krajev, kar nama priznava tudi „Domoljubov“ dopisnik, ki sam ljubi dobro vinsko kapljico v dno svoje duše. Nekaj nas seveda skrbi in to je namreč, da bi polagoma tudi našega župnika Marčiča ta dobra vinska kaplja ne zmotila, ker ljudje že govore, da se župnik podnevi in tudi v poznih nočnih urah vračajo precej „allegro“ domov. Nam bi se res hudo smilil gospod župnik, ako bi se udal pijati, ker potem bi se po preročevanju „Domoljuba“ čez nekaj let tudi naše lepo župnišče izpremenilo v strgano kočico. Bog daj našemu gospodu župniku pravi um in pamet, drugače pride lahko siba božja nad nas in gospod župnik bi jo ravnotako čutili kakor drugi. Prejšnje nedeljo, ko ni bilo od nas nič v „Domoljubu“, je hotel župnik na prižnici pohrustati vse naprednjake naenkrat in sedaj pravijo poredneži, da mu je baje edeh ostal v grlu in da zato tako nerazumljivo govori. Morda bi mu bilo svetovati, naj se preseli bolj na južne kraje, ker tukaj je zrak prester in bode se ostrejši. „Domoljub“ piše tudi, da človek skoro življenja in imetja ni varen pri nas, kar si stajemo v dolžnost, povedati javnosti, da se naš župnik Marčič nahaja v tistih družtvih, kjer je mnogo članov bivših gojencev škofjeloških zaporov, ki se bili radi tatvine in pretepev že opečeno kaznovani in zatoraj res, pozor! pred takimi tiči. Kdor hoče biti med mirnimi in poštenimi ljudmi, naj pristopi k nam naprednjakom. Tudi sam župnik ne more zameriti, ako smo rajši v naprednem bralnem društvu ali pa pri „Sokolu“. V zadnjem času se mnogo govori, zakaj je bil tako nagloma odstavljen načelnik „Orlov“, saj ga je župnik vendar tudi imel za štafazo na naprednem shodu pri Thalerju in zdaj kar naenkrat pasti v nemilost! Morda bi bilo celo potrebno, da bi orožništvo poseglo vmes. Zakaj prikrivati lopovščino? — Kdo je tisti, ki razbija okna in jih maže s človeškim blatom, bi tudi mi radi zvedeli, ker je lahko tudi klerikalec. Slednjič smo mnenja, da mora priti čas, ko bodo takim, kot je „Domoljubov“ dopisnik d'jane jasli višje in hočemo biti še agilnejši za napredno delo, da se tempreje naša želja izpolni.

Mesto provizoričnega sadjarskega inšpektorja s sedežem v novem mestu razpisuje deželni odbor kranjski do 1. septembra 1909. Podrejen bo vodstvu kmetijske šole na Grmzu za praktični pouk na zavodu in za popotni pouk. Polumesečna plača 80 K, dijete, potnina in voznina. Po poskusnem letu se lahko definitivno namesti s prejemki VII. plačilnega razreda. Natančnejši podatki se nahajajo v „Razpisu“ v „Kmetovalcu“ in „Narodnem Gospodarju“. Poizve se pa tudi lahko pri deželnem odboru v Ljubljani.

„Sokol“ v Št. Vidu nad Ljubljano priredi dne 8. avgusta svojo 1. javno telovadbo, spojeno v veliko ljudsko veselico. Oboje, telovadba in veselica, vrši se na travniku, ki ga je dal drage volje na razpolago br. Matjan in ne ločeno, kakor stoji na lepkih in vabilih. Priprave za ta pomembni dan so se že pričele ter so v najboljšem teku. Bratska sokolska in druga društva ter vse občinstvo že sedaj vabimo, naj se za gotovo udeležbo te slavnosti šentvidskega „Sokola“. Videli boste, kakšna požrtvovalnost prevaja mladega „Sokola“ v Št. Vidu; požrtvovalnost, ki je vredna, da se jej pomaga na vseh koncih in krajih. Dne 8. avgusta torej vsi v Št. Vidu! Bratska društva, ki se mislijo udeležiti slavnosti v večjem številu (kar se zelo želi) ali po deputaciji, se naprošajo, da naznajo pravčasno svojo udeležbo ter število udeležnikov.

Ogenj. V torek zvečer se je zasvetilo v ognjenem žaru nebo nad vasjo Nomenj. Vaščani in železniški delavci so z junaško pridnostjo gasili, kakor hitro so ogenj zapazili. Posebno je dobro služila brizgalna nomenjske stacije. Ko je došlo bistriško gasilno društvo, je bil ogenj že pogašen. Izvežbani gasilci so potem kmalu zadušili ogenj. Pogorel je Janez Staré, po domače Peršivec. Revez — bil je kot železniški delavec (substitut) v službi v neki čuvajnici v Stengah. Ko se je vrnil, je šele videl, da mu je ogenj upepelil hišo in hlev. Kravo in prašiče, razen enega, so mu gasilci rešili. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Škoda ima veliko.

Mostna tehnična na škofjeloškemu kolodvoru. V zadnji seji trg. in obrtne zbornice je svetnik Hafner predlagal z ozirom na to, da že od lanskega leta ne funkcionira mostna tehnična na

škofjeloškem kolodvoru, kar je v veliko oviro prometu in tudi v škodo trgovcem, da naj zbornica posreduje, da ravnateljstvo državnih železnic v Trstu čimprej spravi stvar v red. Predsednik pove, da gre zbornični tajnik te dni v Trst in da bo osebno posredoval v tej zadevi. Predlagatelj se je zadovoljil s tem.

Planjarsko poučno potovanje v bohinjsko planino, katerega je priredil deželni odbor kranjski dne 19., 20. in 21. t. m., se je sijajno obnesel. Potovanja se je udeležilo 42 oseb iz vseh delov dežele, nadalje iz Primorja in Goriškega, med temi tudi več poslancev.

Gorenjsko akad. terijalno društvo „Vesna“ je praznovalo minolo soboto prvoletnico svojega obstanka. Ob precejšnji udeležbi je otvoril društveni predsednik popoldne ob 2. uri občni zbor v prostorih gorenjskega „Sokola“ in podal kratek pregled „Vesninega“ delovanja v prvem letu njegovega obstanka. Če pomislimo, da društvo obstoji šele eno leto in da je začelo svoje življenje brez vsakih gmotnih sredstev, moramo biti z njegovim dosedanjim razvojem popolnoma zadovoljni. Iz poročila predsednikovega posnemamo, da je društvo ustanovilo in vzdrževalo „Jesensko knjižnico“ v Poljanah, prirejalo po Gorenjski predavanja ter tako delovalo v zmislu izvršenega svojega namena, pospeševati med ljudstvom narodno samozavest, moralni čut, izobrazbo in gmotno blagostanje. Vžitek, katerega je nudila „Vesna“ s predstavo „Rokovnjačev“ v Cerkljah našemu ljudstvu in velikanska udeležba, sta jasno pričala, da je društvo tudi v tem oziru v svojem drobnem delu krenilo na pravo pot. Na občnem zboru se je volil novi odbor in se je razpravljalo na dolgo in široko o programu za letošnje delovanje, ki obeta biti vsestransko in koristno gorenjskemu ljudstvu. Navzlic hudemu dežju se je zbralo pri „Vesni“ veselici na vrtu g. Mayrjeve izbrano občinstvo, da dokumentira tako svoje simpatije do „Vesne“ in do gorenjskih akademikov. Za zabavo je v prvi vrsti skrbel naš vrli salonski orkester „Sloga“, ki nam je s svojim izbranim programom in izvrstnim prednašanjem nudil krasen glasben užitek. Ob zvokih lahkih valčkov je medtem v zgornjih čitalničnih prostorih praznovala lahkonožna Terpsihora svoj nastop, razvil se je jako animiran ples in pozno v jutro je že bilo, ko smo se ločili, z zavestjo, da smo preživeli lep večer...

Zopet nasledil! „N. Fr. Presse“ se je blamirala s svojim poročilom o napadu Čehov na nemške dijake v Brandysu. Sedaj je enak slučaj doživel „Grazer Tagblatt“. Te dni se je neki vol zalzel v okno Kasikove trgovine v Ljubljani in šipo razbil. In „G. T.“ je prinesel 28. julija strašno brzojavko iz Ljubljane, da se je nekemu trgovcu razbilo izložno okno, da je policija storila našla. „Er heist Vol“, pravi duševno krofasti graški list. In nemški listi bi začeli v času kislih kumarov gotovo delati strašne kombinacije o napadih Slovencev na nemško lastnino v Ljubljani i. t. d., da niso zopet tako grdo nasledili nekemu šaljivcu. To vse dela prevroča nacionalna kri raznih revolveržurnalstov!

Tatinski postopač. Alojzij Jančar 24 let stari delavec iz Zgoranje Šiske, je bil že trikrat zaradi tatvine kaznovan. V drugi polovici marca t. l. je delal v neki tovarni pri Litiji in stanoval s štirimi tovariši skupaj. Dne 1. aprila pa, ko so bili ti na delu, jim je pokradel raznih reči in jim napravil 79 K 32 vin. škode. Nato se je potepal okoli, prišel na Koroško v Eisenkraften, kjer se je vdinjal v službo. Tam ja zopet odnesel nekemu sodelavcu za 28 K 50 h vrednih reči in jo potem popihal. Kakor sam priznava, se je potepal in beračil po Koroškem, Kranjskem in Primorskem, dokler ga niso orožniki v Tolminu zasačili.

Sestanek tržičkih in jeseniških nemčurjev v Lescah. V nedeljo so imeli tržički in jeseniški nemčurji sestanek v Lescah v Legatovi gostilni. Sprva so bili tihi in ponižni. Ko pa so se pošteno nalezli plemenitega ječmenovega soka, so postali hrabri in jeli „hajlati“, da so bolela človeka nesa. Posebno so kričali in vpili pri odhodu, ko so se pijani kakor muhe nalagali na voz. Čudimo se, da so Lesčani mirno trpeli to nemčursko izživljanje.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca julija t. l. sledeči promet: 1. Prejemki. 1. redni dohodki: a) prispevki iz nabiralnikov 2766 K 71 v; b) prispevki podružnic: Kranjsko 2805 K 6 v, Stajersko 1423 K 56 v, Koroško 152 K in Primorsko 1016 K 34 v; c) prispevki časopisov 985 K 1 v; d) razni prispevki, dohodki iz prodaje družbenega blaga i. t. d. 8581 K 24 v. 2. izredni dohodki: Ciril-Metodov obrambni sklad 5915 K. Skupaj 23.644 K 92 v. II. Izdatki. Redni stroški 9067 93 v.

Drobne novice. Provizoričnim učiteljem v Škofji Loki je imenovan g. Leopold Ažman iz Kranja. — V Gradcu je umrl vpok. profesor gimnazije v Osieku, g. Peter Valjavec rodom iz Preddvora, v Tržiču je preminul vpok. župnik g. Karl Černé, star 61 let, v Kranju dežnikar in hišni posestnik g. Joža Pečnik, star 68 let. — Tukajšnji okrajni tajnik, g. Adolf Rohrmann, je pomaknjen v IX. razred. — Deželni inženir Ivan Stembor je izdelal kanalizacijski načrt za mesto Radovljico s proračunom 42.000 kron.

Narodne prireditve
Jutri v nedeljo, dne 8. avgusta 1909:
Na Jesenicah: Skupščina družbe sv. Cirila in Metoda.
V Kranju: Gasilska slavnost.
„Št. Vidu pri Ljubljani: Sokolska veselica.

Blagoslovljenje nove brizgalne v Lešah se je dne 25. julija izvršilo z največjim sijajem. Udeležilo se ga je nešteto ljudstva. Ob dveh je gasilno društvo iz Leš sprejelo kumico, gospico Marijo Cvenkelj. Pozdravil jo je gospod Franc Valjavec ml. Nato je društvo sprejelo društva iz Begunj, Radovljice, Tržica, Mošenj, Ljubnega, Kroke in Dupljan. Po popoldanski službi božji je gospod župnik Franc Bleiweis blagoslovil brizgalno. Pred blagoslovom je z navdušenimi besedami nagovoril društvo, vesele se lepe sloge, ki kraljuje v njem in izražajo željo, da bi ostalo vedno v podporo vaščanom, polno one ljubezni do bližnjega, ki jo priporoča sveta vera. Po blagoslovu je tajnik društva, g. Fr. Valjavec ml., pozdravil društva in se zahvalil častiti duhovščini, kumici in društvom. Nato je sledila zabava. Pri slavnosti je svirala godba gasilnega društva iz Kroke.

Pri občinskih volitvah v Krškem so prodrl naprednjaki sijajno v vseh treh razredih. Klerikalci so se že celo leto pripravljali na naskok na to občino, pa so sramotno pogoreli. — Slava Krčanom!

Zemljevid «Slovenske Matice». Pred končno ureditvijo zemljevida prosim vse prijatelje pravičnega nazivanja naših krajev, gora in rek i. t. d., da bi „Matici“ sporočili, kako se med ljudstvom imenujejo in kako se običajno pišejo sledeči kraji: Na Kranjskem: Schöneck (1828 m) južnozahodno od Fužin na Gorenjskem, Eschaltal (309 m) južnovzhodno od Trbiža; Stružovo (Stružvo) pri Kranju, Javorjev vrh (doslej Javerkov); potok Božna pri Polhovem Gradcu; vrhi: Pasirovan (sev. od Črnege vrha), Houšk (pri Dretnovem Griču), Sop (pri Rakitni), Morat (od sev. Idrije), Klenoven vrh (sev. od Prapretnege Brda), Smrečen (jugovz. od Pokojišča), Sekorem (pri Košani), Bagunc (južno od Male pristave pri Šmihelu), Milonia (1098 m), Prinoh (pri Prezidu), Spigni v. (blizu D.), Pevknin vrh (pri Mrzli Planini); mlin: Lapavc M. (vzhodno od Idrije); grad Freudenau pri Selu; potoka: Lakavc (vzhodno od vasi Ravno in Koren, Dol.), Senuše (blizu Mraševa se izliva v Krko).

II. Na Koroškem: Pustritz nad Velikovcem (Pustica?); Klanz pri Vetrinju (Erjave?); Gurlitsch; Kurliche, Hornstein; Kretnorf; Unter-Klanz pri Sp. Dravogradu; Stehanik Gupf; Ebenwein pri Sibellich; Cimperc Gupf pri Labudu, Hübner Kogel vzhodno od Labuda, Zeil pri Labudu, Ettendorf, Krottendorf, Lambrechtsberg, Plestätten; — arzer Berg severovzhodno od Zabnice, Wagenbach (potok, ki se izliva pri Kokovem v Zilico).

III. Na Štajerskem: grad Horberg (Pod-sreda); Lehn-Berg južno od železniške postaje Ribnica ob koroški železnici; Gallenhofen pri Slovenjem Gradcu; severno od Drave: Nahrud pri Gornji Kaplji; Wortischberg pri Svičini; Gruschenberg pri Spičniku; Trautenberg pri Lučanah; Altenbach pri Remšniku; Ober-Fahrenbach severno od Lučan; Karnerberg pri Lučanah; Gersdorf pri Spielfeldu; Lind pri Stražu; Platsch, Altenberg, Zieregg, Steinberg, Ratsch, Sulz, Ottenberg pri Spielfeldu; Bayec, Sterglegg, Olatein, Winggitz, Haag, Adelsdorf, Wuggau, Kitzelsdorf pri Ivnici; Altenbach južno od Ivnice, Heidenberg severno od Bistrice ob koroški železnici.

Dr. Fr. Ilešič.

Štrajk v Ajdovščini. (Ravnatelj Amman strelja na delavstvo. — Delavci demolirajo tovarno.) V soboto popoldne se je vršil v Ajdovščini shod štrajkujočih delavcev. Udeležilo se ga je nad 600 delavstva. Govorili so dr. Mandič, Jaklič in drugi. Delavstvo silno razburjeno. Po shodu šla množica v sprevedu pred tovarno. Vrtar v strahu pozabil zapreti vrata. Množica šla pred stanovanje ravnatelja Ammana. Par otrok, ki so bili zraven, je vrglo kamenje v okna tovarne. Amman 6 krat ustrelil iz revolverja. Nekaj težko, več lahko ranjenih. Streljal tudi neki delovodja. Delavci nato razbili vsa okna na tovarnah in uničili razne naprave iz skladišč. Tovarna izgleda kakor demolirana. — Bilo bi prišlo še do hujšega, da nista mirila množice dr. Mandič in Jaklič.

Dete v materinem naročju ubila strela. Strela je ubila v torek zvečer v Krombergu v materinem naročju 10-mesečno dete, ki je ostalo kot mrtvo. Mati, ki je dete pestovala pri ognjišču, se je v tem trenutku zgrudila z detetom vred. V tem hipu pa je prišel v hišo njem soprog, ki je skočil k soprogi in jo jel stresiti. Dolgo časa je bila v nezvesti. Dete pa so mrtvo pobrali s tal.

Kača molzla kravo. Farmer John Besset v Georgetownu v Združenih državah, se je čudil, da mu ena njegovih krav, ki je dobro molzla, v zadnji čas ne daja več mleka. Vsak dan skoz zadnji teden, ko je prišla s paše, je našel, da je krava pomolžena. Čudil se je, kdo bi mogel biti, ki mu krade mleko. Napotil se je torej v bližino, kjer se je krava pasla, da pazi na lopova. Skril se je za neko skalo in čakal nanj. Čakal je in čakal, dokler ni prišel lopov — velika črna kača se je priplazila, se ovila kravi okoli noge in jo začela sesati. Krava je mirno stala, ter pustila kači, da jo sesa, kakor da bi bila ista kako tele. Ko se je kača do sitega nasesala, odvila se je od krave in začela lesti nazaj v grmovje. Tu je pa Farmer škočil ter s kolom pobil kačo. Krava videč ubito kačo, je začela mukati, kakor da bi jej poginilo tele. Zival je bila besna in je hotela gospodarja nabosti na roge, tako da je moral bežati.

Dinamit v sveči. V carinskem uradu v Bejrutu je vzbudila veliko pozornost ogromna sveča, ki jo je poslala neka ruska grofica v Jeruzalem. Ker je bila silno težka, so uradniki jeli sumiti,

da bi bila voščena. Po natančnem preiskavanju so dognali, da je bilo v nji 3 kg dinamita. Grška cerkvena oblast je bogajo obdarila uradnike, ki so odkrili strašno tajnost ter s tem preprečili razstrelitv cerkve sv. groba.

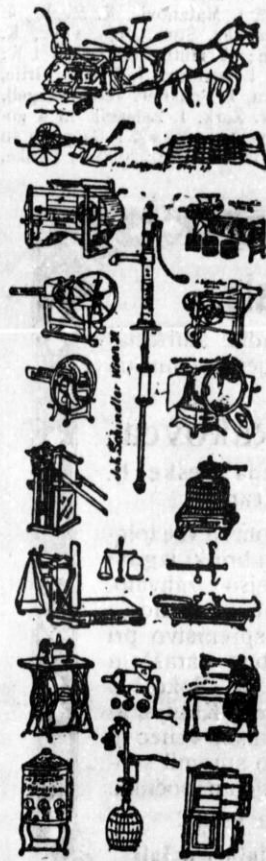
Otrok s šestimi prsti na obeh nogah. Te dni je pripeljal Jakob Kamplet, kočar v Serovem (obč. Smarje okolica) svojega 3 in pol letnega sinčka Karola v celjsko bolnišnico, kateri ima na obeh nogah po 6 prstov mesto pet. Otrok se ne more obuvati, zato ga je pripeljal oče v Celje, da mu nepotrebna prsta odstranijo. Zanimivo, da je vseh 6 prstov nepravilno zraščenih in da je stopalo spredaj sicer nekoliko širše, da pa površen opazovalec ni mogel na prvi pogled videti, da ima Karol šest prstov.

:: Našim rodbinam priporočamo ::

Kolinsko cikorijo!

Ivan Schindler, Dunaj

III. 1. pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe, kot:

mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice za trnje, poljska orodja, mlatilnice, vile, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamo-reznice, stroje za rezanje repe, stiskalnice za seno, mline za golanje, kotle za kuhanje klate, sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnice, železne cevi, vodovode i. t. d.

Od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah: ravnatoke vse priprave za kletarstvo, sesalke za vino, medene pipe, gumijevе ploče, konopljene in gumijevе cevi, priprave za točenje piva, skrinje za led, priprave za izdelovanje sodavode in penetih se vin, stroje za sladole, mline za kavo, dišavo i. t. d., stroje za delanje klobas, tehtnice na drog, namizne tehtnice, stabske tehtnice, decimalne tehtnice, tehtnice za živine, železno pohištvo, železne b'agajne, šivalne stroje vseh sestavov, stroje in orodja za klučavničarje, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje, vse pod dolgoletnim jamstvom po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke. Cerki z več kot 400 slikami brezplačno in franko. Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku. Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Piše naj se naravnost:

94 20-13

Ivan Schindler, Dunaj III. 1. Erdbergstrasse 12.

POSOJILNICA V RADOVLICI

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

Rezervna zaklada iznosa:

K 92.000

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez amortizacije po 5 1/4 % ali z 1 % amortizacijo, na menice pa po 6 % :: Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Denarni promet v letu 1908:

K 5.000.000

Posojilnica sprejme tudi vsak drug načrt amortizacijskega dolga.

Urađuje se v centrali in v podružnici

vsak dan od 8. do 12. ure dop.

in od 2. do 6. ure pop. izvzemši nedelje pop.

Poštno-hranilnični račun centrale št. 45.867.

Podružnice na Jesenicah št. 75.299.

Zahvala.

Odbor kranjske podružnice slov. pl. društva se najiskrenejše zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da je veselica v prid Prešernove kočice pri Jegliču na Selu tako krasno uspela. Zlasti se zahvaljuje gospej Antaniji Kalanovi ter gospodičam Ivanki Jegličevi, Henni, Mili in Nani Sirkovi, ki so s posebnim vredno poštovanjem nabirale prostovoljnih darov in dobrot ter skrbele za lepšo veselilno prostora in na dan veselice same z vso ljubeznivostjo postregle zbranim gostom, dalje gospej Filipini dr. Jančevi, Franji Megličevi, Ivanki dr. Piko, Olgi dr. Pucovi in Alojziji Sirkovi ter gospodičam: Mimi in Rezi Finžgarjevi, Pepci Gromovi, Milki Jegličevi, Danici in Vidi Koblarjevi, Elzi Lukancovi pl. Savenburg, Meliti Levčevi, Štefi Meršolovi, Franici Paplerjevi, Eli Sterletovi in Minki Zalarjevi. Odbor si šteje dalje v prijetno dolžnost, zahvaliti se vsemu društvu »Sloga« iz Kranja, ki je s proizvajanjem krasnih komadov želo obilo vsepa in poleg tega podružnici naklonilo vsoto 30 K. Zahvaljuje se gospej Anici Kunaverjevi za brezplačno uporabo veselilnega prostora ter vsem gospodom, ki so pomagali okrasiti omenjeni prostor. Zahvala velja dalje vsem, ki so prispevali v denarju ali dobrotah, da je bil gmetni vspeh povoljen, ter vsem, ki so prihiteli na veselico, osobito Kranjem, katerih množestveni nastop je vsem imponiral. Obnavljajoč zahvalo, prosi odbor vse udeležence, da delujejo po svojih močeh v prid Prešernove kočice ter kličo vsem: Na veselo svidenje pri občinski otvoritvi Prešernove kočice na Stolu v letu 1910!

Iskas prostovoljnih denarnih prispevkov za veselico v prid Prešernove kočice gg.: Picoli 20 K, I. Skof 10 K; po 5 K: Bolca, A. Gričar, polkovnik Lukanc pl. Savenburg, Janko Mlakar, c. svetnik Iv. Murnik, neimenovana, I. Pečnik, Tom. Potočnik, dr. Iv. Svetina, Iv. Toporiš in dr. J. Voves; gđc. I. Kapele 4 K; nadkontrolor I. Klemenčič 3 K; po 2 K: Ana Janc, V. Kokalj, Jos. Kunčič, I. Matanovič, K. Meglič, J. Pogačnik, I. Ravnihar, Fr. Strupl, Fr. Štirn, Julia Vovk, K. Windischer in mons. Tomo Zupan; A. Huth 130 K; po 1 K: Augustin, Belej, Chladek, Čehlov, I. Demšar, I. Dornič, Grile, Iv. Kokalj, St. Košir, Mina, Petran, I. Schaffer, Jerca Švegelj, I. Tavčar, Teta, dr. I. Triller, Iv. Zark, I. Zeleznik in 4 gosposde, katerih podpisi so nečitljivi; po 60 vin.: Gasperin in fantje; 50 vin.: Vekoslav Papler iz Doslovic; 20 vin.: Lenka, Polkove in Toneček.

Zahvala.

Povodom nenadne smrti našega iskrenoljubljenega sinčka, oziroma brata

Alojzija Rakovca

učenca II. razreda deške lj. šole v Kranju

izrekamo tem potom za vse tolažilne besede ob tej bridki izgubi svojo najpriskrnejšo zahvalo. Osobito pa se zahvaljujemo še za mnogobrojno spremstvo pri pogrebu in posebno naraščaju telovadnega društva »Sokol« z ženskim oddelkom v Kranju, ki je podaril tako krasni venec in tako polnoštevilno spremilo svojega brata k zadnjemu počitku.

Srčna hvala vsem!

Žalujejo ostali.

Svarilo.

Ker se je raztresla govorica, da nameravam jaz svoje obrti prodati in nadaljevanje iste opustiti, svarim vsakogar, da kaj takega ne govori, ker bodem sicer proti istemu kazensko postopal.

Vinko Belec

klepar v Kranju.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Naboljšo kosmetično
zobočistilno
sredstvo

Seydlin
Izdelovatelj
O. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar, ul. 7

Večkrat premirano!

Glinaste peči

138 52-11

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča

Avgust Drelse

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Priložnostni nakup za gospodinjstvo in neveste!

600 ducatov zarobljenih rjuh brez šiva.

150 cm širokih, 225 cm dolgih, zjamčeno platnenih, se oddajo radi nadprodukcije v jako dobri kakovosti po K 2-50 komad, v la kakovosti po K 2-80 komad. Najmanjše se odda 6 komadov. Dalje ponudim:

4000 metrov platnenih ostankov

rabljivih za najfinejšo telesno in posteljno perilo. Dolžina ostankov 10 do 20 metrov po 50 vin. za meter. Najmanjše se odda 25 metrov.

Najfinejše čistoplatnene Damast-brisačke

50/100	55/110	58/125 cm
K 6-50	10—	13— za tucat

Čisto platnene brisačke za posodo

od K 4— do K 6— za tucat. Razpošilja se v solidni kakovosti privatnikom proti povzetju in vzame proti povrnitvi denarja kar ne ugaja nazaj. 152 2-1

Tkalnica za platno, H. Willig, Hronov ob Metavi, Češko.

Od c. kr. namestništva oblastveno dovoljeni urad za revizijo in reklamacijo tovarnih listin vseh vrst in pisarna za poizvedbo tarifov

L. Jandl Trst

prevzame brezplačno revizijo vseh tovarnih listin proti 30% deležu najdenih diferenc.

Doposiljite nam torej takoj franko vaše tovarne listine letošnjega leta in v treh dneh dobite poročilo o rezultatu revizije. 14 52-40

Katarina Karl Stookerjeva naznanja vsem sorodnikom in znancem prežalostno vest, da je njen predragi soprog

Karol Stooker

c. kr. častnik pešpolka št. 88 in akademični slikar v Berlinu

po kratki bolezn mirno v Gospodu zaspal.

KRANJ, dne 6. avgusta 1909.

Žalujejo ostali:

Hilda Stooker
hči.

Katarina Stooker roj. Merolina
na Primskovem pri Kranju
soproga. 200

Slavno meščanstvo!

Dne 8. avgusta praznuje prostovoljno gasilno društvo v Kranju 30 letnico svojega obstanka. Kako občekeristno in neumerno je delovalo društvo v tej dobi, ve vsakdo. Zato pa, slavni meščani in hišni posestniki, okrasite ta dan svoja poslopja z zastavami, da starodavno mesto Kranj dostojno sprejme drage goste, kateri prihitite iz vseh strani prisostvovati temu pomembnemu slavu.

V prijetni nadi, da se slavno meščanstvo odzove polnoštevilno temu pozivu, zahvaljuje se v naprej

odbor prost. gasilnega društva v Kranju.

193 2-2

POZOR! SLOVENSKO PODJETJE! POZOR!

Slavnemu občinstvu se uljudno priporoča
dne 11. februarja 1909 na novo otvorjena
velika manufakturna trgovina

Franc Souvan, sin - Ljubljana
v stari Souvanovi hiši na Mesnem trgu št. 22.

80 43-23

Naznanilo preselitve trgovine.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da se nahaja moja

trgovina s čevlji, usnjem in čevljarskimi potrebščinami
z dnem 8. avgusta 1909 v g. dr. V. Štepiharjevi hiši št. 186/87 v Kranju
na glavnem trgu nasproti manufakturne trgovine Franc Krener.

Ker se bodem potrudil cenjenim odjemalcem pri nakupu enakega blaga kakor v prejšnjem v hiši št. 192 nasproti velikega vodnjaka tako tudi v sedanjem prostoru v vsakem oziru točno in solidno postreči, priporočam se torej za nadaljno blagohotno naklonjenost ter beležim

s spoštovanjem
Janko Pollak.

190 3-2

Kdor se pritožuje, da nima zabave, ta naj kupi pri meni

gramofon

pa bo imel lepo petje, smešne govore in tudi poskočnice. Pri meni se dobe gramofoni vsake vrste in tudi plošče na izbiro.

Harmonike stare in nove, vse cenejše :: kakor povsod drugod. ::

Se priporočam 191 3-2

Pavel Bizjak -- Kranj štev. 102.

Na debelo in drobno!

Anton Adamič

KRANJ :: Glavni trg

največja zaloga galanterijskega, norimberškega, modnega in drobnega blaga ter igrač priporočam

svojo bogato zalogo vsakovrstnih damskih pasov, modercev, rokovic, nogovic, letnih čevljev, kopalnih čepic i. t. d., pasov za gospode, srajc, ovratnikov, zapestnic kravat i. t. d.

Velika zaloga slamnikov, klubukov in čepic za gospode in dečke.
127 18-5

Nahrbtnikov, palic, nogavic, svetilk i. t. d. za turiste!

Tovarniška zaloga otročjih vozičkov, potovalnih kovčkov (za Ameriko i. t. d.), košaric, najboljših tržnih tašk i. t. d.

Velika izbira vsakovrstnega blaga za kramarje v božja pota!

✠ Vse priprave za ribolovstvo! ✠

Postrežba točna in solidna!

Na debelo in drobno!

Električna gonilna sila.

Tovarna oljnatih barv, lak in firneža

Brata Eberl

črkoslikarja, lakirarja, stavbena in pohištvena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeve ulice 6,
nasproti hot. „Union“

Ustanovljeno 1842. Telefon 154.
52-49

Av. Ignola

Ljubljana

Dunajska cesta štev. 13
poleg „Figovca“

priporočam svojo bogato zalogo

stekla, porcelana, zrcal, svetilk, okvirov, šip i. t. d. Prevzema vsa v steklarsko obrt spadajoča dela po najnižjih cenah.

Prevzema vsa stavbinska in umetna steklarska dela. ::

Preračuni na zahtevo zastoj.

Loterijska srečka dne 1. avgusta t. l.

Trst 54 7 22 19 65

V Newyork

Canado

Juž. Ameriko

Odhod iz Ljubljane vsak torek.

Pozor!!

12 52-49

Samo 6 dni

vozijo francoski brzoparniki **La Provence, La Savole, La Lorraine in La Touraine** iz Havre v Newyork. — **Najkrajša črta.**

Veljavne vozne listke in brezplačna pojasnila daje konc. potovalna pisarna

Ed. Šmarda, Ljubljana

Dunajska c. 18, nasproti znane gostilne „pri Figovcu“.

Steckenpferd lilijino mlečno milo

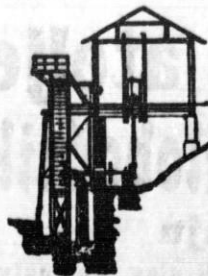
58 42-25

Najmilejše milo za kožo
:: kakor tudi za pege. ::

Dobiva se povsod.

G. Tönnies

v Ljubljani

52-18 89
tovarna za stroje, železo in kovinolična priporočam kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vrtilom. Motorje za bencin in surovo olje, najcenejša gonilna sila.

Josip Pogačnik

krojaški mojster v Radovljici

priporočam cenjenemu občinstvu

svojo delavnico v izdelovanje vseh vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in loyskih oblek ter ogrinjal.

Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. — Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in ceno ter se sprejemajo popravila.

Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih sukenj.

Zajamčena je vestna izvršitev naročenega dela natančno po meri in izbranim kroju ter po želji naročnika. — Kdor si želi nabaviti elegantne, fine, obenem trpežne in vsem zahtevam ustrezajoče obleke, naroči si jih naj pri tej tvrdki in postal bo stalen naročnik. 86 52-22

5 52-50

Največja trgovina na Gorenjskem.

Rudolf Rus

urar v Kranju

poleg lekarne.

Ustanovljeno leta 1885.

Velika zaloga vsakovrstnih ur, zlatnine in srebrnine ter optičnih predmetov. Popravila točno in ceno. Najnižje cene.
Priznane izberne blage.

Martinova cesta 20

Postajališče električne cestne

R. Lang

Martinova cesta 20

železnice pri šentpeterski cerkvi. 126-2

LJUBLJANA :: Zalagatelj društva c. kr. avstr. drž. uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Specijaliteta: Gostilniški stoli.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

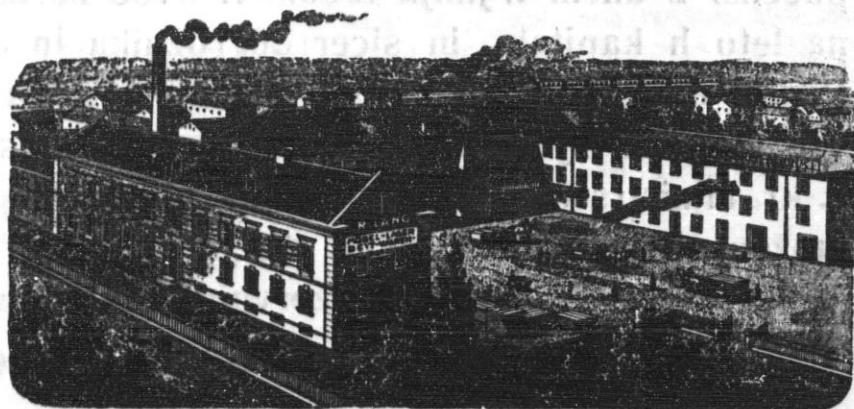
Modrool iz žilnatega omrežja, afrikanke trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalnico sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Oprave za jedilnice, sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obelajnik, miza, stensko ogledalo.

Specijaliteta v nevestnih balah. Veliki prostori, pri-tilno in v l. nad-stropju. Čudovito poseni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Ponudimo vsako poljubno množino:

161 10-40

Zarezane strešnike (prve vrste)

(za privezati in pribiti na late, torej popolnoma varno proti nevihti)

zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče za tlakanje cerkva, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & KOMP. :: Ljubljana

Na zahtevo pošljem takoj cenike in prospekte brezplačno.

**Zobozdravniški
obotehniški :: atelje**
dr. Edvard Globočnik

v Kranju

1 52-48

Je od 16. septembra 1908 slav. občinstvu na razpolago

**vsaki dan in
tudi v nedeljo.**

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik
LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande stolpne križe, štedilnike i. t. d.

Špecialiteta:

76 52-23

valjični zastori (Rollbalken).

Sivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 10 52-29

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.

Slovenci, ne zabite družbe
SV. CIRILA IN METODIJA

Zaloga vsakovrstnega
● lesenega, železnega ●
in poblazinjenega pohištva
Puc & Comp.
v Ljubljani, v Kolizeju, na Marije Terezije cesti št. 11

Zobotehnik

Oton Seydl

je odpotoval do

do 31. avgusta.

Naznanilo.

Mestna hranilnica v Radovljici je obrestno merilo od vseh njej izročenih hranilnih vlog zvišala

od 4% na 4 1/4%

počenši z dnem 1. julija 1909. :: Vse narasle in nedvignjene obresti se pripisujejo dvakrat na leto h kapitalu, in sicer 30. rožnika in 31. grudna, ne da bi bilo treba to zahtevati. :: Rentni davek od teh obresti plačuje mestna hranilnica sama iz lastnega premoženja :: Za vse vloge in njih obrestovanje jamči v smislu od c. kr. deželne vlade za Kranjsko v imenu c. kr. ministrstva notranjih zadev potrjenih pravil **mesto Radovljica** z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo in poleg tega hranilnica sama s svojim premoženjem in svojim rezervnim zakladom, kateri znaša sedaj okroglih

195.000 kron.

Tu je torej dana največja varnost za hranilne vloge, zato nalagajo c. kr. okrajne sodnije vse vloge od varovancev in skrbilencev le pri tej mestni hranilnici.

Ravnateljstvo mestne hranilnice v Radovljici
meseca julija 1909.